

Ubezpieczenie spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych

Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym

Przedsiębiorstwo: InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group z siedzibą w Polsce, ul. Noakowskiego 22, 00-668 Warszawa, numer zezwolenia Ministra Finansów DU/905/A/KP/93 z 5 listopada 1993 roku

Produkt: **Ubezpieczenie spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych**

Pełne informacje podawane przed zawarciem umowy i informacje umowne podawane są w innych dokumentach, w tym w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia zatwierdzonych uchwałą nr 01/06/03/2018 Zarządu InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group z dnia 6 marca 2018 roku.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Ubezpieczenie spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych to kompleksowa ochrona ubezpieczeniowa szkód powstałych w mieniu w następstwie zaistnienia zdarzenia losowego wymienionego w umowie ubezpieczenia.

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

- ✓ budynki i budowle, maszyny, urządzenia, wyposażenie, środki obrotowe, nakłady inwestycyjne, gotówka, mienie osób trzecich, mienie pracownicze,
- ✓ w programie podstawowym zawierane są ubezpieczenia:
  - a) mienia od ognia i innych zdarzeń losowych,
  - b) mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku,
  - c) odpowiedzialności cywilnej.

Umowa ubezpieczenia w programie podstawowym może być zawarta, jeśli obejmuje swym zakresem co najmniej dwa spośród wyżej wymienionych ubezpieczeń, w tym jedno z nich to ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

- ✓ w programie rozszerzonym zawierane są ubezpieczenia określone w programie podstawowym oraz dowolnie wybrane przez ubezpieczającego wymienione niżej ubezpieczenia:
  - a) sprzętu elektronicznego stacjonarnego i mobilnego,
  - b) koszty stałe działalności, które zostały poniesione w czasie przerwania lub zakłócenia działalności w wyniku szkody w mieniu powstałej bezpośrednio wskutek: pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu, upadku statku powietrznego,
  - c) nieuszkodzone szyby i inne przedmioty szklane będące w posiadaniu Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, stanowiące wyposażenie lub urządzenie budynków, lokali bądź innych pomieszczeń użytkowych, zamontowane na stałe zgodnie z przeznaczeniem.

Suma ubezpieczenia/gwarancyjna:

- ✓ ustalana jest na wniosek Ubezpieczającego odrębnie dla każdego zawieranego ubezpieczenia, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami poszczególnych ubezpieczeń,
- ✓ określona w umowie ubezpieczenia (polisie), stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela za wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje w szczególności:

- × umyślnego działania lub zaniechania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego,
- × działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszk wewnątrznych, sabotażu, strajków, aktów terroru,
- × działania energii jądrowej, skażenia lub zanieczyszczenia gleby, powietrza, wody,
- × skażenia lub zanieczyszczenia środowiska lub ubezpieczonego mienia odpadami przemysłowymi albo zanieczyszczeniami emitowanymi do otoczenia.

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

InterRisk nie odpowiada w szczególności za szkody:

- ! powstałe w maszynach, urządzeniach, wyposażeniu przeznaczonym do likwidacji (lub na złom),
- ! powstałe w uprawach roślinnych na pniu lub innych upraw, drzew, krzewów, zwierząt, ptaków, ryb,
- ! powstałe w programach komputerowych i nośnikach danych, chyba że stanowią środki obrotowe Ubezpieczającego oraz wszelkich danych zapisanych w wersji elektronicznej,
- ! objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych,
- ! w wyniku wadliwej eksploatacji mienia będącego w posiadaniu Ubezpieczającego,
- ! powstałe w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi oraz polegające na zapadaniu lub osuwaniu się ziemi, powstałe w wyniku działalności człowieka,
- ! powstałe wskutek braku konserwacji budynku i/lub wynikające z faktu, że ich konstrukcja nie odpowiada normom obowiązującym w budownictwie,
- ! powstałe w ubezpieczonym mieniu z powodu zakłóceń lub przerw w dostawie wody, gazu, energii elektrycznej lub ciepłej, paliwa oraz w świadczeniu usług telekomunikacyjnych, a także zasilaniu prądem elektrycznym maszyn i urządzeń produkcyjnych, klimatyzacyjnych, grzewczych lub chłodniczych, bez względu na ich przyczynę.

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

- ✓ W miejscu określonym w umowie ubezpieczenia na terenie RP, a w przypadku mienia pracowniczego w każdym miejscu pracy zawodowej pracownika wykonywanej na polecenie Ubezpieczającego.

Co należy do obowiązków ubezpieczonego?

- Niezwłoczne powiadomienie InterRisk o szkodzie.
- Użycie dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia rozmiarów szkody.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Składkę należy opłacić w wysokości, formie (gotówka lub przelew) i terminach określonych w umowie ubezpieczenia.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres dwunastu miesięcy, chyba że strony umówiły się inaczej.

Odpowiedzialność InterRisk rozpoczyna się od dnia wskazanego w umowie, jako początek okresu ubezpieczenia.

Ochrona ubezpieczeniowa ustaje:

- a) z dniem upływu okresu ubezpieczenia, odstąpienia przez Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia,
- b) z dniem ustania odpowiedzialności Ubezpieczyciela w związku z nieopłaceniem kolejnej raty składki,
- c) z dniem wyczerpania sumy ubezpieczenia, wskutek wypłacenia odszkodowania lub odszkodowań, o łącznej wysokości równej sumie ubezpieczenia,
- d) z chwilą przejścia własności mienia na nabywcę,
- e) w przypadku ubezpieczenia OC: wyczerpania sumy gwarancyjnej lub jej podlimitu na ryzyko dodatkowe wskutek wypłacenia odszkodowania lub odszkodowań, zakończenia przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego lub przejęcia przez inny podmiot działalności gospodarczej lub mienia, z którym wiąże się udzielona ochrona ubezpieczeniowa,
- f) z dniem upływu okresu ubezpieczenia lub z chwilą wyczerpania się sumy ubezpieczenia w odniesieniu do mienia będącego przedmiotem ubezpieczenia na pierwsze ryzyko lub wraz z wyczerpaniem określonego limitu odpowiedzialności na wszystkie zdarzenia losowe,
- g) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub wypowiedzenia umowy ubezpieczenia,
- h) z chwilą przejścia własności mienia na nabywcę.

Jak rozwiązać umowę?

Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres dłuższy niż sześć miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA SPÓŁDZIELNI I WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH

SPIS TREŚCI

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej	rewers str. 1
I. POSTANOWIENIA SPECJALNE	1
POSTANOWIENIA OGÓLNE	1
DEFINICJE	3
ZWROT KOSZTÓW	4
OGRANICZENIA WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	4
SUMA UBEZPIECZENIA/GWARANCJA I WARUNKI JEJ ZMIANY	4
ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA	5
POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI	5
ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA	5
SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	5
PRAWA I OBOWIĄZKI STRON	6
ZGŁOSZENIE SZKODY. USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA	7
WYPŁATA ODSZKODOWANIA	8
ROSZCZENIA REGRESOWE	8
II. POSTANOWIENIA SPECJALNE	8
POSTANOWIENIA WSPÓLNE DO UBEZPIECZENIA MIENIA OD OGNIA I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH ORAZ UBEZPIECZENIA MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU	8
ZWROT KOSZTÓW	8
OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	8
SUMA UBEZPIECZENIA I WARUNKI JEJ ZMIANY	9
USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	9
UBEZPIECZENIE MIENIA OD OGNIA I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH	10
PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA	10
ZAKRES UBEZPIECZENIA	10
OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	10
SUMA UBEZPIECZENIA I WARUNKI JEJ ZMIANY	11
SYSTEMY UBEZPIECZEŃ	11
UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU (ROZBOJU)	11
PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA	11
ZAKRES UBEZPIECZENIA	12
OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	12
SUMA UBEZPIECZENIA I WARUNKI JEJ ZMIANY	12
SYSTEMY UBEZPIECZEŃ	12
UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ	13
DEFINICJE	13
PRZEDMIOT I ZAKRES OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ	13
OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	14
SUMA GWARANCYJNA I WARUNKI JEJ ZMIANY	14
ZGŁOSZENIE SZKODY. USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	15
SKARGI I REKLAMACJE	15
POSTANOWIENIA KOŃCOWE	15
ZAŁĄCZNIK NR 1	16
MINIMALNE WYMOGI ZABEZPIECZENIA MIENIA I GOTÓWKI PRZED KRADZIEŻĄ Z WŁAMANIEM LUB RABUNKIEM	16
DEFINICJE	16
KONSTRUKCJA ŚCIAN, STROPÓW, SUFITÓW, PODŁÓG I DACHÓW	16
ZABEZPIECZENIE OKIEN I INNYCH ZEWNĘTRZNYCH OTWORÓW	16
KONSTRUKCJA I ZABEZPIECZENIE DRZWI ZEWNĘTRZNYCH	16
ZABEZPIECZENIE KLUCZY	16

ZABEZPIECZENIE POJAZDÓW MECHANICZNYCH STANOWIĄCYCH	
ŚRODKI OBROTOWE	16
KONSTRUKCJA ZAMKÓW, KLÓDEK I UCHWYTÓW	17
PRZECHOWYWANIE GOTÓWKI	17
TRANSPORT GOTÓWKI	17
ZAŁĄCZNIK NR 2	17
KLAUZULE DODATKOWE DO OC (ROZSZERZAJĄCE ZAKRES UBEZPIECZENIA OC)	17
01/OC KLAUZULA ZAŁAŃ I PRZEPIĘĆ OPCJA I	17
02/OC KLAUZULA ZAŁAŃ I PRZEPIĘĆ OPCJA II	17
03/OC UBEZPIECZENIE OC NAJEMCY NIERUCHOMOŚCI	18
04/OC UBEZPIECZENIE OC NAJEMCY RUCHOMOŚCI	18
05/OC UBEZPIECZENIE OC PRACODAWCY ZA WYPADKI PRZY PRACY (OC PRACODAWCY)	18
06/OC UBEZPIECZENIE OC PODWYKONAWCÓW	18
07/OC UBEZPIECZENIE OC KONTRAKTOWEJ	18
ZAŁĄCZNIK NR 3	19
KLAUZULE DODATKOWE	19
KLAUZULA REPREZENTANTÓW	19
KLAUZULA PRZEPIĘĆ	19
KLAUZULA TERRORYZMU	19
KLAUZULA AUTOMATYCZNEGO POKRYCIA	19
KLAUZULA PŁATNOŚCI	19
KLAUZULA NOWYCH LOKALIZACJI	19
KLAUZULA NOWYCH LOKALIZACJI W UBEZPIECZENIU OC	19
KLAUZULA LEEWAY	19
KLAUZULA WANDALIZMU	19
ZAŁĄCZNIK NR 4	20
KLAUZULA UMOWNA	20
UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD SZKÓD MATERIALNYCH ORAZ DANYCH, PROGRAMÓW I NOŚNIKÓW DANYCH	20
DEFINICJE	20
PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA	20
ZAKRES UBEZPIECZENIA	20
OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLNE	20
SYSTEM I SUMA UBEZPIECZENIA	21
USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA	21
POSTANOWIENIA KOŃCOWE	22
ZAŁĄCZNIK NR 5	22
KLAUZULA UMOWNA	22
UBEZPIECZENIE KOSZTÓW STAŁYCH DZIAŁALNOŚCI	22
DEFINICJE	22
PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA	22
OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	22
SYSTEM I SUMA UBEZPIECZENIA	22
USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	22
POSTANOWIENIA KOŃCOWE	23
ZAŁĄCZNIK NR 6	23
KLAUZULA UMOWNA	23
UBEZPIECZENIE SZYB I INNYCH PRZEDMIOTÓW SZKLANYCH OD STŁUCZENIA	23
PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA	23
SYSTEM I SUMA UBEZPIECZENIA	23
OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLNE	23
USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	23
POSTANOWIENIA KOŃCOWE	23

POSTANOWIENIA SPECJALNE I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§1

- Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia SPÓŁDZIELNI I WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH, zwane dalej owu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych pomiędzy Spółdzielniami Mieszkaniowymi, Zarządcami Nieruchomości oraz Wspólnotami Mieszkaniowymi, zwanymi dalej Ubezpieczającymi a InterRisk Towarzystwem Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group, zwanym dalej Ubezpieczycielem.
- Umowę ubezpieczenia można zawrzeć także na cudzy rachunek z tym, że ubezpieczony imiennie wskazany jest w umowie (polisie) lub też w zależności od rodzaju zawartej umowy ubezpieczenia nie jest wskazany w polisie. Zarzuty mające wpływ na odpowiedzialność Ubezpieczyciela może on podnieść także przeciwko Ubezpieczonemu.
- Na podstawie niniejszych owu zawierane są następujące ubezpieczenia:
  - w programie **podstawowym**:
    - ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych,
    - ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku,
    - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej,
  - w programie **rozszerzonym** – ubezpieczenia określone w pkt 1) niniejszego ustępu oraz dowolnie wybrane przez Ubezpieczającego wymienione niżej ubezpieczenia:

- ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od szkód materialnych oraz danych, programów i nośników danych, zawierane na mocy Klauzuli Umownej stanowiącej Załącznik nr 4 do niniejszych owu,
  - ubezpieczenie kosztów stałych działalności, zawierane na mocy Klauzuli Umownej stanowiącej Załącznik nr 5 do niniejszych owu,
  - ubezpieczenie szyb i innych przedmiotów szklanych od stłuczenia, zawieranych na mocy Klauzuli Umownej stanowiącej Załącznik nr 6 do niniejszych owu.
- W programie podstawowym umowa ubezpieczenia może być zawarta, jeśli obejmuje swym zakresem co najmniej dwa spośród ubezpieczeń określonych w ust. 3 pkt 1), w tym jedno z nich to ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.
  - Do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone, za zgodą stron, postanowienia dodatkowe lub odmienne z tym, że różnice między niniejszymi owu, a treścią umowy Ubezpieczyciel przedstawi Ubezpieczającemu na piśmie przed zawarciem umowy.
  - Wszystkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych owu muszą być, pod rygorem ich nieważności, sporządzone na piśmie w formie aneksu lub załącznika do umowy ubezpieczenia.
  - Wszystkie zmiany umowy ubezpieczenia muszą być, pod rygorem ich nieważności, sporządzone na piśmie w formie aneksu do umowy ubezpieczenia.
  - Do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie obowiązujące przepisy prawa polskiego, a w szczególności przepisy kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

**Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy
o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej**

RODZAJ INFORMACJI	NUMER JEDNOSTKI REDAKCYJNEJ WZORCA UMOWNEGO
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia	§2; §3; §7; §8; §12; §14; §15; §16; §18; §19; §21; §22; §24; §29; §33; §34; §35; §36; §37; §40; §41; Załącznik nr 2: Klauzule 01/OC ust. 1; 2/OC ust. 1; 3/OC ust. 1 i 2; 4/OC ust. 1 i 2; 5/OC ust. 1 i 2; 6/OC ust. 1 i 2; 7/OC ust. 1, 2, 3; Załącznik nr 3: Klauzule: przepięć ust. 1; terroryzmu zdanie 1; nowych lokalizacji w ubezpieczeniu OC; wandalizmu ust. 1; Załącznik nr 4: §1; §3; §5; §6; Załącznik nr 5: §1; §2; §5; Załącznik nr 6: §1; §2; §5
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§4; §5; §8 ust. 5; §11 ust. 3; §12 ust. 1 pkt 1 i 3; §13; §15 ust. 6; §17 ust. 4; §18; §19; §20; §21; §22 ust. 3; §24 ust. 6, 7, 8; §25; §26; §30; §31; §34 ust. 2; § 35; §37; §38; §39; §40 ust. 2-4; §41 ust.5 Załącznik nr 2: Klauzule: 01/OC ust. 2; 2/OC ust. 2-7; 3/OC ust. 3, 4; 4/OC ust. 3, 4; 5/OC ust. 3; 6/OC ust. 3, 4; 7/OC ust. 4, 5; Załącznik nr 3: Klauzule: reprezentantów; przepięć ust. 2, 3, 4; terroryzmu zdanie 2 i 3; leeway; wandalizmu ust. 2, 3, 4; Załącznik nr 4: §3 ust. 5, 7; §4; §6 ust. 2 pkt 6, ust. 4; §7; Załącznik nr 5: §3, §4; Załącznik nr 6: §3, §4
3. Koszty oraz inne obciążenia potrącane ze składek ubezpieczeniowych, z aktywów ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych lub poprzez umorzenie jednostek uczestnictwa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych	Nie dotyczy
4. Wartość wykupu ubezpieczenia w poszczególnych okresach trwania ochrony ubezpieczeniowej oraz okres, w którym roszczenie o wypłatę wartości wykupu nie przysługuje	Nie dotyczy

DEFINICJE

§2

W rozumieniu niniejszych owu oraz Klauzul Dodatkowych i Umownych, przez poniższe określenia, użyte w owu lub wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, polisie, innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, a także innych pismach i oświadczeniach składanych w związku z umową ubezpieczenia, uważa się:

- 1) **akcja ratownicza** – działania mające na celu ratowanie ubezpieczonego mienia, w szczególności działania straży pożarnej i policji;
- 2) **akty terroru** – nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualne lub grupowe, prowadzone przez osoby działające samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowane przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mające na celu wywołanie wpływu na rząd, wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności i dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy lub groźby użycia przemocy;
- 3) **awaria urządzeń i instalacji wodno-kanalizacyjnych** – samoistne pęknięcie lub zamarznięcie przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych lub centralnego ogrzewania znajdujących się wewnątrz ubezpieczonego i użytkowanego budynku lub lokalu, powodujące szkodę bezpośrednio w tych instalacjach;
- 4) **budowla** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem nie będący budynkiem, wraz z instalacjami i urządzeniami, stanowiący całość techniczną i użytkową, wybudowany zgodnie z przepisami prawa;
- 5) **budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, posiadający fundament i dach, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, stanowiący całość techniczną i użytkową, wybudowany zgodnie z przepisami prawa;
- 6) **deszcz nawałny** – opad deszczu, potwierdzony przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW), o współczynniku natężenia co najmniej 4 (cztery) według stosowanej przez IMiGW skali. W przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMiGW, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ubezpieczenia, świadczące o działaniu deszczu nawałnego;
- 7) **dym i sadza** – zawiesina cząstek w powietrzu będąca bezpośrednim skutkiem spalania, która nagle wydobyła się ze znajdujących się w miejscu ubezpieczenia urządzeń, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi, przy sprawnym funkcjonowaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających;
- 8) **franszyza integralna** – ustalona w umowie ubezpieczenia wartość wyrażona kwotowo, do wysokości której Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności, o ile wartość szkody nie przekracza tej kwoty. W przypadku wystąpienia szkody o wartości przekraczającej ustaloną kwotę franszyzy integralnej, odszkodowanie wypłaca się bez potrącania franszyzy integralnej;
- 9) **franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia wartość wyrażona procentowo lub kwotowo, pomniejszająca odszkodowanie za wszystkie szkody wynikłe z jednego zdarzenia. W przypadku szkód, których wielkość nie przekracza franszyzy redukcyjnej, Ubezpieczyciel jest wolny od obowiązku wypłaty odszkodowania. Nie ma zastosowania w szkodach osobowych z tytułu odpowiedzialności cywilnej;
- 10) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
- 11) **gotówka** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne;
- 12) **graffiti** – napisy lub rysunki wykonane na przedmiocie ubezpieczenia bez zgody lub wiedzy Ubezpieczającego/Ubezpieczonego;
- 13) **huk ponaddzwiękowy** – bezpośrednie działanie fali uderzeniowej wywołanej przez samoloty podczas przekraczania prędkości dźwięku;
- 14) **huragan** – działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, wyrządzającego masowe szkody, potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW). W przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMiGW, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ubezpieczenia, świadczące o działaniu huraganu;
- 15) **instalacje elektryczne** – urządzenia, przewody i linie elektryczne (elektroenergetyczne) wchodzące w skład różnych obiektów budowlanych;
- 16) **katastrofa budowlana** – niezamierzone i gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części w rozumieniu prawa budowlanego;
- 17) **kradzież z włamaniem** – dokonanie albo usiłowanie zaboru mienia z zamkniętego lokalu, zabezpieczonego w sposób uniemożliwiający dostęp bez użycia siły oraz narzędzi:
  - a) po uprzednim usunięciu zabezpieczeń przy użyciu siły i narzędzi, czego dowodami będą pozostawione ślady włamania lub wyważenia, lub otworzeniu zabezpieczeń oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył w wyniku kradzieży z włamaniem do innego lokalu lub w wyniku rabunku (rozboju),
  - b) albo przez sprawcę, który ukrył się w lokalu przed jego zamknięciem, jeżeli Ubezpieczający/Ubezpieczony nie był w stanie przy zachowaniu należytej staranności tego faktu odkryć, a sprawca pozostawił ślady mogące stanowić dowód jego ukrycia się;
- 18) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, skał, kamieni, błota ze zboczy górskich;
- 19) **lokal użytkowy** – samodzielny lokal użytkowy tj. wydzielona trwałą ścianami

w obrębie budynku izba lub zespół izb przeznaczonych na cele związane z działalnością gospodarczą, taką jak handel, usługi, produkcja. Określenie to nie obejmuje wszelkich pomieszczeń przynależnych i pomocniczych jak również wszelkich innych lokali użytkowych (sklepowych, usługowych i produkcyjnych) specjalnie w tym celu zbudowanych lub za zgodą władz przystosowanych do ww. celów użytkowych poza obrębem budynku;

- 20) **lokal mieszkalny** – samodzielny lokal mieszkalny, tj. wydzielona trwałą ścianami w obrębie budynku izba lub zespół izb użytkowany na podstawie tytułu prawnego, wykorzystywany w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych;
- 21) **lokator** – osoba korzystająca z zarządzanych przez ubezpieczającego lokali mieszkalnych i użytkowych, na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego, w szczególności: członkowie spółdzielni mieszkaniowych, nie będący członkami spółdzielni właściciele lokali mieszkalnych i użytkowych, osoby nie będące członkami spółdzielni mieszkaniowych, którym przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, właściciele odrębnych lokali mieszkalnych tworzących wspólnotę mieszkaniową, najemcy lokali mieszkalnych i użytkowych, stali użytkownicy lokali mieszkalnych i użytkowych;
- 22) **maszyny, urządzenia, wyposażenie** – mienie ruchome, wykorzystywane przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego w prowadzonej działalności gospodarczej, ujęte w ewidencji środków trwałych Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, w tym również niskocenne składniki majątku;
- 23) **mienie pracownicze** – mienie osobiste pracowników Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, znajdujące się za jego zezwoleniem w miejscu pracy, tj. odzież, obuwie, rowery i wózki inwalidzkie oraz własne narzędzia niezbędne do wykonywania pracy, z wyłączeniem gotówki, czeków, weksli, kart płatniczych, dokumentów, biżuterii, komputerów przenośnych, telefonów komórkowych, sprzętu fotograficznego, sprzętu video, wyrobów futrzarskich;
- 24) **mienie osób trzecich** – mienie ruchome stanowiące własność osób trzecich, przyjęte przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego na podstawie pisemnej umowy oraz właściwych dowodów przyjęcia, potwierdzających fakt wydania tego mienia Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu, w celu wykonania usługi prania, czyszczenia, naprawy, obróbki, przeróbki, sprzedaży, przechowania lub innym podobnym celu wskazanym przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, zgodnym z umową zawartą pomiędzy Ubezpieczającym/Ubezpieczonym a osobą trzecią;
- 25) **materiały wybuchowe** – substancje chemiczne stałe lub ciekłe albo mieszaniny substancji, zdolne do reakcji chemicznej z wytworzeniem gazu o takiej temperaturze i ciśnieniu i z taką szybkością, że mogą powodować zniszczenia w otaczającym środowisku, a także wyroby wypełnione materiałem wybuchowym;
- 26) **nakłady inwestycyjne** – wydatki poniesione przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego na remonty bieżące, kapitalne i adaptacyjne, a także na wykonanie wnętrza budynków lub lokali, nie stanowiących jego własności;
- 27) **napór śniegu:**
  - a) bezpośrednie działanie śniegu lub lodu na budynki lub budowle albo
  - b) przewrócenie się mienia sąsiedniego na ubezpieczony budynek lub budowlę wskutek działania ciężaru śniegu lub lodu, powodujące szkody w ubezpieczonym mieniu;

Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek załamania się dachu pod ciężarem śniegu lub lodu w przypadku, gdy konstrukcja dachu lub budynku była wykonana niezgodnie z normami budowlanymi lub wytrzymałość konstrukcji była obniżona, a wymagane prawem remonty i konstrukcje nie zostały wykonane;
- 28) **niskocenne składniki majątku** – maszyny, urządzenia i wyposażenie, które ze względu na niską wartość początkową zostały jednorazowo wliczone do kosztów operacyjnych i nie są ujęte w ewidencji środków trwałych Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, stosownie do obowiązujących przepisów w tym zakresie;
- 29) **odpady radioaktywne** – odpady promieniotwórcze: stałe, ciekłe lub gazowe, zawierające substancje promieniotwórcze;
- 30) **osunięcie się ziemi** – nie spowodowany działalnością człowieka ruch ziemi na stokach;
- 31) **powódź** – zalanie terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych; za powódź uważa się również zalanie terenu w następstwie spływu wód po zboczach i stokach na terenach górskich i falistych;
- 32) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
- 33) **przepięcie** – napięcie przekraczające wartości dopuszczalne określone przez producenta dla danej maszyny lub urządzenia, pojawiające się wskutek nagłych zmian napięcia lub natężenia w sieci elektrycznej;
- 34) **rabunek (rozboj)** – dokonanie albo usiłowanie zaboru mienia przez sprawcę, który w celu jego przywłaszczenia zastosował wobec Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, osób przez niego zatrudnionych lub osób, za które Ubezpieczający/Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność:
  - a) przemoc fizyczną lub groźbę jej natychmiastowego użycia albo
  - b) doprowadził te osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności;
- 35) **sabotaż** – nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom, mające na celu wywołanie zakłóceń w transporcie publicznym lub w pracy firm usługowych albo produkcyjnych;

- 36) **sieć elektroniczna** – urządzenia wraz z układami połączeń między nimi, służące do transmisji wszelkiego rodzaju danych, głosu, wizji oraz innych rodzajów przekazu za pomocą sygnałów elektronicznych (napięcia lub prądu o amplitudzie stałej, zmiennej lub nieciągłej);
- 37) **sieć elektryczna (elektroenergetyczna)** – część systemu elektroenergetycznego obejmująca linie przesyłowe napowietrzne i kablowe oraz stacje transformatorowo – rozdzielcze;
- 38) **suma gwarancyjna/ubezpieczenia** – ustalana w porozumieniu z Ubezpieczającym, górna granica odpowiedzialności Ubezpieczyciela za wszystkie szkody powstałe ze zdarzeń zaistniałych w okresie ubezpieczenia;
- 39) **system ubezpieczenia na pierwsze ryzyko** – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest według wysokości prawdopodobnej maksymalnej straty, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;
- 40) **system ubezpieczenia na sumy stałe** – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia powinna odpowiadać całkowitej wartości mienia (dla danego przedmiotu ubezpieczenia);
- 41) **szkoda** – utrata, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia bezpośrednio wskutek wystąpienia co najmniej jednego zdarzenia (przyszłego i niepewnego) objętego zakresem ubezpieczenia, występującego niespodziewanie i niezależnie od woli Ubezpieczającego/Ubezpieczonego;
- 42) **środki obrotowe** – mienie stanowiące własność Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, zaliczane do rzeczowych składników majątku obrotowego w myśl obowiązujących przepisów, takie jak: towary, surowce, półprodukty, wyroby gotowe lub w toku produkcji, materiały pomocnicze, opakowania, części zapasowe maszyn i urządzeń;
- 43) **transport gotówki** – przewożenie lub przenoszenie gotówki poza obrębem ubezpieczonego lokalu przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, osoby będące pracownikami Ubezpieczającego/Ubezpieczonego wyznaczone do wykonania transportu albo inne osoby upoważnione do wykonywania transportu, najkrótszą drogą pomiędzy siedzibą lub oddziałem firmy Ubezpieczającego/Ubezpieczonego i bankiem;
- 44) **trzęsienie ziemi** – nie wywołane działalnością człowieka zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu;
- 45) **ubezpieczający** – podmiot zawierający umowę ubezpieczenia i zobowiązany do opłacenia składki ubezpieczeniowej;
- 46) **ubezpieczony** – podmiot, będący osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, prowadzący działalność gospodarczą zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na rzecz którego Ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia;
- 47) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie odprowadzenie ładunku elektrycznego z atmosfery do ziemi przez ubezpieczone mienie;
- 48) **uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie pojazdu mechanicznego w przedmiot ubezpieczenia. Niniejsza definicja nie obejmuje szkód wyrządzonych przez pojazdy będące w posiadaniu lub eksploatowane przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność oraz szkód w pojazdach lub ich ładunkach;
- 49) **upadek drzewa lub masztów** – nie będące następstwem działalności ludzkiej przewrócenie się rosnących drzew lub masztów lub ich części na ubezpieczone mienie;
- 50) **upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek jego części lub przewożonego w nim ładunku;
- 51) **uprawniony** – podmiot upoważniony pisemnie przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego do otrzymania odszkodowania;
- 52) **wandalizm** – celowe, bezprawne uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie;
- 53) **wartość:**
- a) **księgowa brutto (ewidencyjna)** – wartość mienia wynikająca z ewidencji księgowej, która zgodnie z ustawą o rachunkowości odpowiada wartości początkowej mienia, z uwzględnieniem kolejnych przeszacowań,
- b) **odtworzeniowa (nowa)** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego lecz nie ulepszonego, tj.:
- aa) w przypadku budynku lub budowli – wartość odpowiadająca kosztom remontu lub odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii, konstrukcji i standardu wykończenia,
- bb) w przypadku maszyn, urządzeń i wyposażenia – wartość odpowiadająca cenie nabycia, kosztom naprawy lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu lub mocy oraz o tych samych parametrach, powiększona o koszty (jeżeli występują) zwykłego transportu i montażu,
- c) **rzeczywista** – wartość odtworzeniowa (nowa) pomniejszona o zużycie techniczne;
- 54) **wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, zdarzenie można uznać za wybuch tylko wówczas, gdy ściany tych naczyń i zbiorników

uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień. Za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;

55) **zalanie** – szkoda powstała bezpośrednio wskutek:

- niezamierzonego i niekontrolowanego wydostania się wody, pary wodnej lub płynów z instalacji i urządzeń sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, grzewczej lub technologicznej na skutek awarii tych instalacji lub urządzeń,
- cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń publicznej sieci kanalizacyjnej,
- nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach sieci określonych w ppkt a),
- samoczynnego uruchomienia się automatycznych instalacji gaśniczych (tryskaczowych lub zraszaczowych), z wyłączeniem przypadków będących następstwem pożaru, prób, naprawy, przebudowy oraz modernizacji instalacji lub budynku,
- zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych w postaci deszczu, topniejącego śniegu, bądź gradu;

56) **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zaważenia się naturalnych podziemnych pustych przestrzeni w gruncie;

57) **zdarzenie** – niezależne od woli Ubezpieczającego/Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym i niespodziewanym, powodujące szkodę w ubezpieczonym mieniu, zaistniałe w okresie ubezpieczenia;

58) **zużycie techniczne** – trwale zmiany fizykochemiczne zachodzące w trakcie eksploatacji, wskutek których zmniejsza się zdolność mienia do spełnienia określonych funkcji.

ZWROT KOSZTÓW

§3

W przypadku zajścia zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia, w granicach sum ubezpieczenia/gwarancyjnych określonych dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia/ubezpieczeń, Ubezpieczyciel zwraca Ubezpieczającemu faktycznie poniesione i udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie w mieniu bezpośrednio zagrożonym lub zmniejszenia rozmiarów szkody, jeśli zastosowanie tych środków było celowe, chociażby okazało się bezskuteczne.

OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§4

1. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:

- winy umyślnej (umyślnego działania lub zaniechania) albo rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, chyba że wypłata odszkodowania odpowiada względem słuszności, winy umyślnej osoby, z którą Ubezpieczający/Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
- zajęcia, konfiskaty, zawłaszczenia, nacjonalizacji, rekwizycji, zniszczenia, które nastąpiły na mocy aktu prawnego, niezależnie od jego formy, wydanego przez prawomocne władze,
- strajków i niepokoju społecznych,
- działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek, sabotażu a także aktów terroru,
- działania promieniowania jonizacyjnego lub skażenia radioaktywnego, bez względu na źródło jego pochodzenia, a w szczególności pochodzącego z paliwa jądrowego lub jakichkolwiek odpadów promieniotwórczych powstałych w wyniku reakcji rozpadu albo syntezy jądrowej,
- skażenia lub zanieczyszczenia środowiska lub ubezpieczonego mienia odpadami przemysłowymi albo zanieczyszczeniami emitowanymi do otoczenia.

2. Ubezpieczyciel nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:

- górnictwe w rozumieniu prawa geologicznego i górnictwa (ustawa Prawo geologiczne i górnictwo),
- objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych,
- powstałe w wyniku wadliwej eksploatacji mienia będącego w posiadaniu Ubezpieczającego/Ubezpieczonego zlokalizowanego w miejscu ubezpieczenia, niezależnie od tego czy mienie to było przedmiotem ubezpieczenia, polegającej przede wszystkim na:
  - nieprzestrzeganiu przepisów prawa powszechnie obowiązującego,
  - regulaminów, instrukcji przeciwpożarowych,
  - zaleceń producenta, których obowiązek wydania wynika z przepisów prawa.

SUMA UBEZPIECZENIA/GWARANCYJNA I WARUNKI JEJ ZMIANY

§5

1. Wysokość sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej ustalana jest na wniosek Ubezpieczającego odrębnie dla każdego zawieranego na mocy niniejszych owu ubezpieczenia,

- zgodnie z odpowiednimi postanowieniami poszczególnych ubezpieczeń.
- Suma ubezpieczenia/gwarancyjna, określona w umowie ubezpieczenia (polisie), stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela za wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
  - Do umowy ubezpieczenia mogą zostać wprowadzone odrębne podlimity, dotyczące ograniczenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela na jedno zdarzenie lub ryzyko dodatkowe i Klauzule majątkowe dodatkowe wymienione w Załączniku nr 3 do niniejszego owu, a w przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej – podlimity sumy gwarancyjnej na określone ryzyko dodatkowe, zawarte w Klauzulach dodatkowych, wymienionych w Załączniku nr 2 do niniejszego owu.
  - Suma ubezpieczenia/gwarancyjna lub jej podlimit pomniejszana jest o kwotę wypłaconego odszkodowania (zasada konsumpcji sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej), z zastrzeżeniem postanowień ust. 5.
  - Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki, suma ubezpieczenia/gwarancyjna lub jej podlimit mogą zostać uzupełnione do pierwotnej wysokości lub podwyższone w okresie ubezpieczenia. Uzupełniona lub podwyższona suma ubezpieczenia/gwarancyjna lub jej podlimit, stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela od dnia następnego po potwierdzeniu tego faktu przez Ubezpieczyciela i opłaceniu dodatkowej składki przez Ubezpieczającego.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§6

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego.
  - Wniosek ubezpieczeniowy powinien zawierać co najmniej następujące dane:
    - imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) Ubezpieczającego,
    - imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) Ubezpieczonego, (dotyczy przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek),
    - określenie rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej,
    - lokalizacja lub lokalizacje ubezpieczonego mienia (miejsca ubezpieczenia),
    - obrót z prowadzonej działalności osiągnięty w ostatnim roku podatkowym bezpośrednio poprzedzającym rok, w którym zostaje zawierana umowa ubezpieczenia (lub planowany obrót w przypadku rozpoczęcia działalności),
    - przedmiot ubezpieczenia,
    - sumę ubezpieczenia lub sumę gwarancyjną (na wszystkie zdarzenia, na jedno zdarzenie oraz wysokość podlimitu sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej na ryzyko dodatkowe), a w przypadku ubezpieczenia gotówki w transporcie również maksymalną wartość gotówki na jednym środku transportu,
    - zakres ubezpieczenia,
    - okres ubezpieczenia,
    - opis posiadanych zabezpieczeń przeciwpożarowych i przeciwkradzieżowych oraz ich stan techniczny,
    - opis bezpośredniego otoczenia miejsca ubezpieczenia (w tym zagrożeń naturalnych),
    - informację na temat szkodowości za ostatnie 3 lata (ilość, rodzaj i wielkość szkód, z rozbiem na poszczególne lata),
    - propozycję ustaleń dodatkowych lub odmiennych od postanowień niniejszego owu, o ile Ubezpieczający chce je wprowadzić do umowy ubezpieczenia.
  - Ubezpieczyciel może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji, mających wpływ na ocenę ryzyka ubezpieczeniowego, o czym informuje Ubezpieczającego na piśmie.
  - Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 2 lub 3 albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z warunkami ubezpieczenia, Ubezpieczający zobowiązany jest na wezwanie Ubezpieczyciela odpowiednio go uzupełnić, względnie sporządzić nowy wniosek, w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma Ubezpieczyciela w tej sprawie. Niedotrzymanie powyższego terminu powoduje, że umowa ubezpieczenia nie zostaje zawarta.
  - Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres dwunastu miesięcy, chyba że strony umówiły się inaczej.
  - Umowa ubezpieczenia może zostać przedłużona na następny 12-miesięczny okres ubezpieczenia na warunkach obowiązujących w dniu jej przedłużenia i zostaje potwierdzona w sposób, o którym mowa w ust. 8 niniejszego paragrafu.
  - Okres ubezpieczenia określa się w umowie ubezpieczenia.
  - Ubezpieczyciel potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia (polisą).
- pierwszej raty składki, chyba że umówiono się inaczej.
- Odpowiedzialność Ubezpieczyciela ustaje z dniem:
    - upływu okresu ubezpieczenia,
    - odstąpienia przez Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia,
    - rozwiązaniem umowy ubezpieczenia w wyniku wypowiedzenia, o którym mowa w §8 ust. 2 i 3,
    - ustania odpowiedzialności Ubezpieczyciela w związku z nieopłaceniem kolejnej raty składki, określonym w §8 ust. 5,
    - wyczerpania sumy ubezpieczenia wskutek wypłacenia odszkodowania lub odszkodowań o łącznej wysokości równej sumie ubezpieczenia,
    - przejścia prawa własności ubezpieczonego mienia na inną osobę, jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę tego mienia, z zastrzeżeniem postanowień §8 ust. 4,
    - w przypadku ubezpieczenia OC – wyczerpania sumy gwarancyjnej lub jej podlimitu na ryzyko dodatkowe wskutek wypłacenia odszkodowania lub odszkodowań, o łącznej wysokości równej sumie gwarancyjnej lub jej podlimitowi na ryzyko dodatkowe w części dotyczącej ww. ryzyka,
    - w przypadku ubezpieczenia OC – zakończenia przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego lub przejścia przez inny podmiot działalności gospodarczej lub mienia, z którym wiąże się udzielona ochrona ubezpieczeniowa.
  - Wznowienie odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia może nastąpić następnego dnia po zapłacie dodatkowej składki za doubezpieczenie, w przypadku gdy odpowiedzialność Ubezpieczyciela ustała wskutek wyczerpania sumy ubezpieczenia. Wznowienie odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia wymaga pisemnego potwierdzenia przez Ubezpieczyciela, nie później niż w terminie 7 dni od dnia zapłaty dodatkowej składki.

ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§8

- Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres dłuższy niż sześć miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
- W przypadku ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
- Jeżeli Ubezpieczyciel ponosił odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona przez Ubezpieczającego w terminie, Ubezpieczyciel może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia wygasa ona z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka.
- W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
- W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie kolejnej raty składki w terminie, powoduje ustanie odpowiedzialności Ubezpieczyciela, jeżeli po upływie terminu płatności raty składki Ubezpieczyciel wezwie Ubezpieczającego do jej zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania przez Ubezpieczającego spowoduje ustanie odpowiedzialności Ubezpieczyciela.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§9

- Wysokość należnej składki ubezpieczeniowej określona jest w umowie ubezpieczenia.
- Wysokość podstawowej składki ubezpieczeniowej uzależniona jest od czynników oceny ryzyka, a w szczególności:
  - przedmiotu ubezpieczenia,
  - zadeklarowanych przez Ubezpieczającego wysokości sum ubezpieczenia/gwarancyjnych dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia,
  - systemu ubezpieczenia,
  - rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej,
  - zakresu ubezpieczenia,
  - okresu ubezpieczenia,
  - miejsca użytkowania przedmiotów ubezpieczenia,
  - sposobu zabezpieczenia mienia,
  - szkodowości.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§7

- W umowie ubezpieczenia określa się datę początkową i końcową okresu ubezpieczenia.
- Odpowiedzialność Ubezpieczyciela z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia rozpoczyna się nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu składki lub

3. Ponadto w ustaleniu wysokości podstawowej składki ubezpieczeniowej uwzględnia się koszty związane z zawarciem umowy ubezpieczenia, z jej wykonywaniem oraz koszty reasekuracji ryzyka.
  4. Podstawową składkę ubezpieczeniową oblicza się mnożąc określoną we wniosku ubezpieczeniowym sumę ubezpieczenia przez właściwą dla danego ryzyka stawkę taryfową określoną w procentach (%), uzależnioną od czynników określonych w ust. 2 niniejszego paragrafu.
  5. Wysokość podstawowej składki ubezpieczeniowej obliczana jest według taryfy obowiązującej w dniu zawarcia (lub zmiany) umowy ubezpieczenia.
  6. Jeżeli taryfa składek nie uwzględnia ubezpiecanego ryzyka, wówczas wysokość składki ubezpieczeniowej ustalana jest na podstawie indywidualnej oceny ryzyka przez Ubezpieczyciela.
  7. Ubezpieczyciel może zastosować zwwyżki i/lub zniżki podstawowej składki ubezpieczeniowej.
  8. Wysokość ostatecznej składki ubezpieczeniowej oblicza się stosując zwwyżki i zniżki w składce podstawowej.
  9. Ubezpieczyciel może zastosować zwwyżki składki w szczególności z tytułu:
    - 1) stopnia bezpieczeństwa pożarowego budynku,
    - 2) zniesienia określonej w taryfie franszyzy redukcyjnej,
    - 3) rozszerzenia zakresu ubezpieczenia,
    - 4) rozłożenia płatności składki na raty,
  10. Ubezpieczyciel może zastosować zniżki składki w szczególności z tytułu:
    - 1) stosowania urządzeń służących do wykrywania i alarmowania o pożarze oraz stosowania sił i środków służących do gaszenia pożaru,
    - 2) wprowadzenia do umowy ubezpieczenia wyższej niż określona w taryfie franszyzy redukcyjnej,
    - 3) bezzuszczonego przebiegu ubezpieczenia.
  11. Składka ubezpieczeniowa za roczny okres ubezpieczenia, na wniosek Ubezpieczającego, może zostać rozłożona na raty.
  12. Wysokość składki lub rat składki z tytułu udzielonej przez Ubezpieczyciela ochrony ubezpieczeniowej, jak również terminy płatności określone są w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.
  13. Składka za ubezpieczenie powinna być zapłacona w dniu zawarcia umowy, chyba że strony umowy ustaliły w umowie ubezpieczenia (polisie) późniejszy termin płatności. W przypadku płatności ratalnej, pierwsza rata składki jest płatna w dniu zawierania umowy ubezpieczenia, natomiast kolejne raty składki ubezpieczeniowej płatne są w terminach płatności określonych w umowie ubezpieczenia (polisie).
  14. W przypadku, gdy składka lub rata składki za ubezpieczenie płatna jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień opłacenia składki lub raty składki uważa się datę wpływu środków pieniężnych na właściwy rachunek Ubezpieczyciela.
  15. W przypadku odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub wypowiedzenia umowy przez którąkolwiek ze stron, Ubezpieczycielowi należy się składka za okres, przez który udział ochrony ubezpieczeniowej.
  16. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na który została zawarta Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
- przed wyrażeniem przez Ubezpieczonego zgody na finansowanie składki ubezpieczeniowej (o ile Ubezpieczony finansuje składkę). Informacje powinny zawierać także opis obowiązków Ubezpieczającego i InterRisk względem Ubezpieczonego,
- 4) niezależnie od innych postanowień OWU, w sytuacji zaniechania lub zaprzestania dochodzenia świadczenia od InterRisk przez Ubezpieczającego, Ubezpieczony albo jego spadkobiercy są uprawnieni do bezpośredniego dochodzenia świadczenia.
  5. Jeśli umowa ubezpieczenia grupowego zawarta została na rachunek pracowników Ubezpieczającego lub osób wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych oraz członków ich rodzin lub na rachunek członków stowarzyszeń, samorządów zawodowych lub związków zawodowych i Ubezpieczający otrzymuje od Ubezpieczyciela wynagrodzenie lub inne korzyści z związku z oferowaniem możliwości skorzystania z ochrony ubezpieczeniowej lub czynnościami związanymi z wykonywaniem umowy ubezpieczenia grupowego, przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia grupowego Ubezpieczający przekazuje osobie zainteresowanej przystąpieniem do takiej umowy informacje o:
    - 1) Ubezpieczycielu i adresie siedziby Ubezpieczyciela,
    - 2) charakterze wynagrodzenia lub innych korzyści otrzymywanych w związku z proponowanym przystąpieniem do umowy ubezpieczenia grupowego,
    - 3) możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązania sporów.
  6. Ubezpieczyciel ma obowiązek udostępnić Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty, gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania. Ww. osoby mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzania na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem przez Ubezpieczyciela.
  7. Ubezpieczający, Ubezpieczony lub uprawniony mają prawo wglądu do akt szkodowych w jednostce organizacyjnej Ubezpieczyciela lub uzgodnionej z Ubezpieczycielem i sporządzania na swój koszt odpisów lub kserokopii dokumentów z akt szkodowych. Opłata za wydanie odpisów lub kserokopii jest pobierana w oparciu o cennik dostępny w jednostkach organizacyjnych Ubezpieczyciela.
  8. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo wglądu do ksiąg i dokumentów Ubezpieczającego/Ubezpieczonego związanych z zawartą umową ubezpieczenia oraz sporządzania z nich kopii w zakresie niezbędnym do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela oraz wysokości odszkodowania.
  9. Ubezpieczyciel może nałożyć na Ubezpieczającego/Ubezpieczonego dodatkowe obowiązki dotyczące zabezpieczenia ubezpieczonych przedmiotów, które zostały uzgodnione w umowie ubezpieczenia (polisie).
  10. Ubezpieczyciel zobowiązany jest do udostępnienia Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu tabel i norm zużycia technicznego dotyczących umowy ubezpieczenia, o której mowa w niniejszych owu we wszystkich jednostkach organizacyjnych Ubezpieczyciela, w taki sposób, aby Ubezpieczający mógł zapoznać się z nimi przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Na wniosek Ubezpieczającego/Ubezpieczonego tekst tabel i norm zużycia technicznego Ubezpieczyciela dostarczany jest Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu pod wskazany adres.

§11

1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości Ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które Ubezpieczyciel zapytywał w formularzu wniosku albo w innych pismach przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeśli Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
2. W okresie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest zgłaszać Ubezpieczycielowi wszelkie zmiany okoliczności wymienionych w ust. 1, niezwłocznie po powzięciu o nich wiadomości.
3. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 i 2 niniejszego paragrafu nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1 i 2 niniejszego paragrafu doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
4. Ubezpieczający zobowiązany jest:
  - 1) zapłacić składkę ubezpieczeniową lub jej raty w ustalonym terminie,
  - 2) podejmować stosowne środki ostrożności i zastosować się do zaleceń Ubezpieczyciela, które zostały uzgodnione w umowie ubezpieczenia jak również wynikające z lustracji przeprowadzonej w trybie określonym w umowie ubezpieczenia w celu zapobieżenia powstaniu szkody,
  - 3) podejmować stosowne działania zapobiegawcze oraz uzasadnione środki ostrożności w celu zapobieżenia powstaniu szkody,
  - 4) przestrzegać odpowiednio do zakresu i przedmiotu ubezpieczenia określonego w umowie ubezpieczenia powszechnie obowiązujących przepisów mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, a w szczególności przepisów prawa budowlanego, Państwowej Inspekcji Pracy, przepisów o ochronie przeciwpożarowej, odgromowej, o ochronie środowiska, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz o wykonywaniu dozoru technicznego nad tymi

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON

§10

1. Ubezpieczyciel zobowiązany jest do zachowania należytej staranności przy zawieraniu i wykonywaniu umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczyciel przekazuje Ubezpieczającemu wszelkie informacje niezbędne do zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia, a w przypadku powstania szkody zobowiązany jest do terminowej jej likwidacji.
3. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia Ubezpieczyciel ma obowiązek doręczyć Ubezpieczającemu tekst owu. Na żądanie Ubezpieczonego, Ubezpieczyciel udzieli informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz owu w zakresie w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.
4. W przypadku, gdy umowa ubezpieczenia jest zawierana na cudzy rachunek:
  - 1) Ubezpieczający jest zobowiązany do doręczenia Ubezpieczonemu OWU i udzielenia niezbędnych informacji dotyczących ochrony ubezpieczeniowej,
  - 2) Ubezpieczający zobowiązany jest przekazać osobie zainteresowanej przystąpieniem do umowy ubezpieczenia informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej przed przystąpieniem przez tę osobę do umowy ubezpieczenia, na piśmie, lub jeżeli osoba zainteresowana przystąpieniem do umowy ubezpieczenia wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku,
  - 3) Ubezpieczający jest zobowiązany poinformować Ubezpieczonego na jego żądanie o sposobie obliczenia i opłacenia składki ubezpieczeniowej oraz doręczyć Ubezpieczonemu warunki umowy, w szczególności postanowień umowy w zakresie stanowiącym o prawach i obowiązkach Ubezpieczonego,

- urządzeniami, jak również zaleceń producenta lub dostawcy w zakresie montażu, zabezpieczeń, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania ubezpieczonych przedmiotów oraz utrzymania ich w dobrym stanie, a także stosować się do wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia lub powstałych w związku z wykonywaniem umowy ubezpieczenia,
- 5) stosować się do przepisów prawnych, norm, zaleceń, wymogów oraz decyzji organów administracji państwowej i samorządowej dotyczących bezpieczeństwa prowadzonej działalności,
  - 6) dbać o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę, parę wodną i inne ciecze oraz zastosować w terminie odpowiednie środki ochronne w celu zabezpieczenia przed mrozem właściwych przewodów i urządzeń,
  - 7) zapewnić prawidłowe zabezpieczenie, utrzymanie, konserwację i eksploatację przedmiotu ubezpieczenia,
  - 8) przestrzegać uzgodnionych z Ubezpieczycielem zaleceń dodatkowych oraz terminów ich realizacji, które były warunkiem zawarcia lub kontynuacji umowy ubezpieczenia, a w szczególności usunąć zagrożenia, zwłaszcza będące przyczyną powstałej w okresie wcześniejszym szkody. Uzgodnione zalecenia dodatkowo określone są w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia (polisie),
  - 9) prowadzić ewidencję ubezpieczonego mienia zgodnie z obowiązującymi przepisami, w sposób umożliwiający, w przypadku powstania szkody, bezsporne ustalenie wartości ubezpieczonego mienia oraz w skuteczny sposób zabezpieczyć dokumenty i dowody dotyczące ewidencji ubezpieczonego mienia przed zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą,
  - 10) utrzymywać we własnym zakresie i na własny koszt zajmowane i wykorzystywane pomieszczenia (lokale), ubezpieczone budynki, budowle, maszyny, urządzenia i wyposażenie wraz z ich zabezpieczeniami w należytym stanie technicznym,
  - 11) przestrzegać obowiązków określonych w niniejszych owu bądź w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia (polisie).
5. Wszelkie urządzenia zabezpieczające Ubezpieczający ma obowiązek użytkować i utrzymywać w należytym stanie technicznym oraz poddawać konserwacji i kontroli co najmniej raz w roku, o ile obowiązujące przepisy lub zalecenia producenta nie stanowią inaczej.
6. Ubezpieczający zobowiązany jest umożliwić przedstawicielowi Ubezpieczyciela dokonanie lustracji ubezpieczonego mienia przed zawarciem umowy ubezpieczenia i w trakcie jej trwania, a w tym celu ułatwić mu dostęp do przedmiotu ubezpieczenia. Ubezpieczający jest zobowiązany udostępnić przedstawicielowi Ubezpieczyciela dokumenty związane z zakupem i eksploatacją przedmiotów ubezpieczenia, a w szczególności dokumentację techniczno-ruchową, protokoły remontów, przeglądów konserwacyjnych i badań, protokoły pomiarów i prób eksploatacyjnych.

§12

1. W przypadku powstania szkody Ubezpieczający/Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie w mieniu bezpośrednio zagrożonym lub zmniejszenia rozmiarów szkody. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie wykona obowiązków określonych w niniejszym postanowieniu Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu,
  - 2) w sytuacji kiedy istnieje podejrzenie, że popełniono przestępstwo, niezwłocznie powiadomić o szkodzie najbliższą terytorialnie jednostkę policji,
  - 3) niezwłocznie po uzyskaniu informacji o szkodzie, jednak nie później niż w ciągu 7 dni, zawiadomić na piśmie o jej wystąpieniu Ubezpieczyciela (najlepiej jednostkę organizacyjną Ubezpieczyciela, w której zawarto umowę ubezpieczenia). Zawiadomienie o szkodzie powinno zawierać w szczególności: informację o terminie zdarzenia, okolicznościach i miejscu powstania szkody, o przyczynie i rozmiarach szkody, numer polisy i dane Ubezpieczającego, rodzaj, przedmiot i szacunkową wysokość szkody. W razie naruszenia w winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w niniejszym postanowieniu Ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie/świadczenie, jeśli naruszenie to przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia,
  - 4) umożliwić Ubezpieczycielowi dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności i wysokości szkody, zasadności i wysokości roszczenia, udzielić wszelkiej niezbędnej pomocy, jak również udzielić Ubezpieczycielowi potrzebnych w tym celu dodatkowych wyjaśnień i informacji oraz przedstawić dowody i dokumenty, jakie odpowiednio do stanu rzeczy są wymagane (w tym udostępnić pełną dokumentację księgową ubezpieczonego mienia),
  - 5) sporządzić na podstawie posiadanych dokumentów, szczegółowy rachunek strat oraz dostarczyć go Ubezpieczycielowi, o ile to jest możliwe w terminie 14 dni od daty zgłoszenia szkody,
  - 6) kierując się zasadą staranności ogólnej wymaganej w stosunkach dotyczących przedmiotów ubezpieczenia w miarę możliwości zachować wszystkie uszkodzone części i udostępnić je przedstawicielowi lub rzeczoznawcy Ubezpieczyciela w celu przeprowadzenia oględzin,
  - 7) udzielić pełnomocnictw niezbędnych do prowadzenia spraw odszkodowawczych, w tym pełnomocnictwa procesowego wybranemu adwokatowi lub radcy prawnemu, jeżeli poszkodowany wystąpił przeciw Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu na drogę sądową (dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej).

2. Ubezpieczający nie może zmieniać bez zezwolenia Ubezpieczyciela zastanego w miejscu szkody stanu faktycznego, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3, do czasu przybycia przedstawiciela Ubezpieczyciela i przeprowadzenia oględzin, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostającego po szkodzie lub w celu zmniejszenia szkody. Nie dotyczy to sytuacji, w której Ubezpieczyciel nie podjął czynności likwidacyjnych w terminie 7 dni od daty powiadomienia o powstaniu szkody.
3. Ubezpieczający może przystąpić do usuwania skutków szkody pod warunkiem, że Ubezpieczyciel wyrazi na takie działania pisemną zgodę. We wszystkich innych przypadkach Ubezpieczający zobowiązany jest umożliwić przedstawicielowi Ubezpieczyciela wykonanie szczegółowych oględzin miejsca szkody i przedmiotów objętych szkodą przed przystąpieniem do ich odbudowy, remontu lub naprawy.
4. Z zastrzeżeniem postanowień ust. 2 i 3, Ubezpieczający powinien podjąć bez nieuzasadnionej zwłoki działania w celu naprawy zniszczonych zabezpieczeń bądź odbudowy, remontu lub naprawy uszkodzonego, zniszczonego lub utraconego mienia.
5. Na wniosek Ubezpieczyciela, Ubezpieczający zobowiązany jest dostarczyć postanowienie o umorzeniu dochodzenia wszczętego w sprawie zgłoszonej szkody, bądź odpis prawomocnego wyroku sądowego, o ile dokumenty te są w jego posiadaniu.
6. Ubezpieczający/Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć Ubezpieczycielowi wyroki i postanowienia wydane w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 7, w takim terminie, aby istniała możliwość wniesienia środka odwoławczego, o ile dokumenty te są w jego posiadaniu.
7. Jeżeli przeciwko Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu zostało wszczęte postępowanie karne albo jeżeli poszkodowany wystąpił z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową, Ubezpieczający/Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o tym Ubezpieczyciela, chociażby zgłosił już Ubezpieczycielowi fakt zaistnienia szkody.
8. Przyjęcie na siebie odpowiedzialności za szkodę lub zaspokojenie roszczeń osób trzecich przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, bez pisemnej zgody Ubezpieczyciela nie rodzi skutków dla Ubezpieczyciela.
9. Jeżeli zdarzenie, w wyniku którego powstała szkoda, jest objęte ochroną gwarancyjną również na podstawie umowy zawartej z innym Zakładem Ubezpieczeń, Ubezpieczający zobowiązany jest do natychmiastowego pisemnego poinformowania tego Zakładu Ubezpieczeń o powstaniu szkody i uzyskania potwierdzenia odebrania tej wiadomości oraz do zawiadomienia Ubezpieczyciela o przekazaniu takiej informacji (dostarczenie kopii pisma).
10. Ubezpieczający zobowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.

§13

Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie. W razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie się nie należy, chyba że wypłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.

ZGŁOSZENIE SZKODY. USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§14

1. Pisemne zawiadomienie o szkodzie Ubezpieczający/Ubezpieczony może złożyć w każdej jednostce organizacyjnej Ubezpieczyciela.
2. Do zgłoszenia szkody Ubezpieczający/Ubezpieczony zobowiązany jest dołączyć podstawowe dokumenty:
  - 1) kopię zgłoszenia zdarzenia policji, straży pożarnej i innym podmiotom, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa lub postanowieniami owu należało powiadomić (w tym załączyć informację o wszczęciu lub umorzeniu dochodzenia), o ile znajdują się w jego posiadaniu,
  - 2) informację, czy uszkodzone mienie nadaje się do dalszego wykorzystania/ użytkowania przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego,
  - 3) kopie dokumentów księgowych (w tym wyciąg z ewidencji środków trwałych, umowy sprzedaży, faktury zakupu, dokumenty odprawy celnej itp.), które dotyczą przedmiotów ubezpieczenia objętych szkodą,
  - 4) oferty zakładów naprawczych z określeniem przewidywanego kosztu naprawy uszkodzonego mienia, jeżeli Ubezpieczający/Ubezpieczony takimi ofertami dysponuje,
  - 5) kopie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innych umów lub tytułów prawnych, na podstawie których przedmioty ubezpieczenia objęte szkodą są użytkowane,
  - 6) kopie umowy wykonania usługi (np. prania, czyszczenia, naprawy, obróbki, przeróbki, sprzedaży, przechowania) oraz dowodów przyjęcia, potwierdzających fakt wydania tego mienia Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu w przypadku, gdy szkoda objęta jest mienie osób trzecich,
  - 7) wewnętrzne przepisy i instrukcje Ubezpieczającego/Ubezpieczonego oraz instrukcje obsługi i zalecenia producenta dotyczące eksploatacji, zabezpieczenia i konserwacji ubezpieczonego mienia dotkniętego szkodą,
  - 8) rachunek wysokości strat wraz z podaniem na podstawie jakich dokumentów został on wykonany (należy załączyć kopie tych dokumentów) oraz szczegółowym

- opisem uszkodzonego, zniszczonego lub utraconego mienia (w tym: nazwę, rodzaj, typ, model, numer fabryczny, numer inwentarzowy, przeznaczenie, rok produkcji/zakupu i inne parametry techniczne charakteryzujące przedmiot ubezpieczenia),
- 9) rachunek kosztów ratowania ubezpieczonego mienia, kosztów usunięcia pozostałości po szkodzie lub innych poniesionych kosztów objętych ochroną ubezpieczeniową,
  - 10) dane świadków zdarzenia, o ile są w jego posiadaniu,
  - 11) pisemne roszczenie poszkodowanego/uprawnionego, o ile zostało złożone (dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej),
  - 12) opis okoliczności i przebiegu zdarzenia sporządzony przez poszkodowanego, o ile wystąpił on z roszczeniem, o którym mowa w pkt 11),
  - 13) stanowisko Ubezpieczającego/Ubezpieczonego co do zaistnienia jego odpowiedzialności za powstałą szkodę,
  - 14) w przypadku szkody osobowej – dokumentację medyczną, o ile Ubezpieczający/Ubezpieczony ją posiada, a w przypadku szkody rzeczowej – dokumenty potwierdzające fakt zakupu mienia nowego o takich samych lub podobnych parametrach (rachunek, faktura), kosztorys naprawy mienia (dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej).
3. Wykaz podstawowych dokumentów może zostać zmieniony w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 4
  4. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, Ubezpieczyciel w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
  5. W przypadku powzięcia przez Ubezpieczyciela nowych informacji mających związek z ustaleniem zasadności zgłaszanych roszczeń lub wysokości odszkodowania, Ubezpieczyciel w terminie 7 dni od daty powzięcia dodatkowych informacji, pisemnie informuje Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, jakie dodatkowe dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania.

§15

1. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania.
2. Postępowanie likwidacyjne w zakresie przyczyny powstania i rozmiaru szkody przeprowadza Ubezpieczyciel przy współudziale Ubezpieczającego lub osób przez niego upoważnionych. Koszty związane z ustaleniem przyczyny powstania i rozmiaru szkody każda ze stron ponosi we własnym zakresie.
3. W celu ustalenia przyczyny powstania i rozmiaru szkody oraz wysokości odszkodowania, każda ze stron może na własny koszt powołać rzeczoznawcę.
4. Ubezpieczyciel ma prawo wyznaczyć na własny koszt niezależnego rzeczoznawcę w celu udzielenia Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu instrukcji i wskazówek dotyczących postępowania zmierzającego do złagodzenia skutków zdarzenia lub zminimalizowania rozmiarów szkody.
5. Ubezpieczający/Ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć Ubezpieczycielowi lub wyznaczonemu rzeczoznawcy posiadane dokumenty, które Ubezpieczyciel lub wyznaczony rzeczoznawca uważa za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.
6. Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami §15, pomniejszoną o franszyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia.
7. Jeżeli nie umówiono się inaczej w umowie ubezpieczenia (polisie), wypłacane odszkodowanie nie może być wyższe od poniesionej szkody.
8. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§16

1. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, zawartej z uprawnionym ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. Odszkodowanie może być wypłacone: przelewem, czekiem, gotówką z kasy lub przekazem pocztowym.
3. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.

4. Jeżeli w terminie określonym w ust. 3 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Ubezpieczyciel wypłaca w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
5. Jeżeli w terminie określonym w ust. 3 Ubezpieczyciel nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie oraz Ubezpieczonego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie, o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub części w powyższym terminie.
6. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Ubezpieczyciel informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie, w terminach określonych w ust. 3 lub 4, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz poucza o możliwości złożenia skargi lub reklamacji do Ubezpieczyciela lub dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

ROSZCZENIA REGRESOWE

§17

1. Z dniem wypłaty odszkodowania roszczenie Ubezpieczającego/Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej, odpowiedzialnej za szkodę, przechodzi z mocy prawa na Ubezpieczyciela do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli Ubezpieczyciel pokrył tylko część szkody, Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części roszczeń pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Ubezpieczyciela.
2. Roszczenie, o którym mowa w ust. 1, nie przechodzą na Ubezpieczyciela, jeśli sprawcą szkody jest osoba, za którą Ubezpieczający/Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność lub z którą pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczający/Ubezpieczony zobowiązany jest udzielić Ubezpieczycielowi informacji i pomocy, dostarczyć dokumenty, o które Ubezpieczyciel poprosił, a znajdując się one w jego posiadaniu, a także umożliwić prowadzenie czynności niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych przeciw osobom trzecim odpowiedzialnym za szkodę.
4. Jeżeli Ubezpieczający/Ubezpieczony skutecznie zrzekł się, w całości lub części, bez zgody Ubezpieczyciela, praw do roszczenia odszkodowawczego, przysługujących mu w stosunku do osoby odpowiedzialnej za szkodę, Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części. Jeżeli fakt ten zostanie ujawniony już po wypłacie odszkodowania, Ubezpieczyciel może żądać zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania, w części której Ubezpieczający/Ubezpieczony zrzekł się roszczenia (nie dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej).

II. POSTANOWIENIA SPECJALNE

POSTANOWIENIA WSPÓLNE DO UBEZPIECZENIA MIENIA OD OGNIĄ I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH ORAZ UBEZPIECZENIA MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU

ZWROT KOSZTÓW

§18

1. W przypadku zajścia zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia, Ubezpieczyciel zwraca Ubezpieczającemu faktycznie poniesione i udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie w granicach sum ubezpieczenia w wysokości nie przekraczającej 10% ustalonej wysokości szkody objętej zakresem ubezpieczenia.
2. W przypadku zajścia zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia określonym w §29 ust. 2 niniejszych owu, Ubezpieczyciel zwraca Ubezpieczającemu faktycznie poniesione i udokumentowane koszty naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń, łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, stropów, dachów, okien lub drzwi, o ile powstały one w związku z kradzieżą z włamaniem, w granicach sum ubezpieczenia w wysokości nie przekraczającej 10% łącznej sumy ubezpieczenia, ubezpieczonego mienia, jednak nie więcej niż 10 000 PLN.

OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§19

1. Z uwzględnieniem wyłączeń określonych w §4 ochrona ubezpieczeniowa ponadto nie obejmuje:
  - 1) maszyn, urządzeń, wyposażenia przeznaczonych do likwidacji (lub na złom),
  - 2) mienia o charakterze zabytkowym, artystycznym i unikatowym lub przedmiotów o wartości kolekcjonerskiej, eksponatów muzealnych, a także wszelkiego rodzaju: dzieł sztuki, antyków, futer, kamieni szlachetnych, biżuterii, metali szlachetnych oraz akt, dokumentów, rękopisów, wzorów, prototypów, modeli poglądowych, chyba że Ubezpieczyciel wyraził pisemną zgodę na ubezpieczenie na warunkach szczególnych za opłatą dodatkowej składki,
  - 3) upraw roślinnych na pniu lub innych upraw, drzew, krzewów, zwierząt, ptaków, ryb,

- 4) pojazdów mechanicznych podlegających obowiązkowi rejestracji, chyba że stanowią mienie osób trzecich,
- 5) programów komputerowych i nośników danych, chyba że stanowią środki obrotowe Ubezpieczającego/Ubezpieczonego oraz wszelkich danych zapisanych w wersji elektronicznej,
- 6) mienia o przekroczonym terminie ważności lub wycofanego z obrotu przed powstaniem szkody lub też z innych przyczyn nie posiadającego wartości handlowej,
- 7) mienia, którego zakup jest potwierdzony fałszywymi dowodami zakupu lub dowodami wystawionymi przez nieistniejące w chwili wystawienia osoby fizyczne, prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, prowadzące działalność gospodarczą oraz nielegalnie wprowadzonego na polski obszar celný.

SUMA UBEZPIECZENIA I WARUNKI JEJ ZMIANY

§20

1. Wysokość sumy ubezpieczenia ustalana jest bez uwzględnienia podatku od towarów i usług (VAT) podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że umówiono się inaczej.
2. Suma ubezpieczenia ustalana jest na wniosek Ubezpieczającego, który proponuje ją odrębnie dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia kierując się ich wartością, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym paragrafie oraz stosownie do rodzaju ubezpieczenia w §26 i 27 oraz §31 i 32. W odniesieniu do budynków, budowli, maszyn, urządzeń i wyposażenia suma ubezpieczenia ustalana jest odrębnie dla każdej pozycji ujętej w ewidencji środków trwałych.
3. W przypadku ubezpieczenia mienia znajdującego się w różnych lokalizacjach, łączna suma ubezpieczenia powinna odpowiadać ogólnej wartości mienia we wszystkich lokalizacjach. Ubezpieczający zobowiązany jest dołączyć do wniosku wykaz ubezpieczonych lokalizacji.
4. W przypadku, gdy w okresie ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości mienia ubezpieczonego w systemie sum stałych, Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić pisemnie o tym fakcie Ubezpieczyciela i doubezpieczyć mienie do wyższej sumy ubezpieczenia za opłatą dodatkowej składki. Podwyższenie sumy ubezpieczenia będzie skuteczne dopiero po potwierdzeniu tego faktu przez Ubezpieczyciela i opłaceniu dodatkowej składki przez Ubezpieczającego.

USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§21

1. W zależności od wartości przyjętych do ubezpieczenia, wysokość odszkodowania dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia określa się w granicach sum ubezpieczenia lub uzgodnionych przez strony umowy podlimitów odpowiedzialności określonych w umowie ubezpieczenia, na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania, w następujący sposób dla:
  - 1) budynków i budowli – według wartości kosztów remontu lub odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii, konstrukcji i standardu wykończenia, udokumentowanych rachunkiem wykonawcy lub kosztorysem przedłożonym przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, określonych zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych obowiązującymi w budownictwie, przy ubezpieczeniu według wartości:
    - a) księgowej brutto – jeżeli stopień umorzenia (amortyzacja) nie przekracza 50%,
    - b) odtworzeniowej (nowej) – w pełnej wysokości realnie poniesionych wyżej wymienionych kosztów,
    - c) rzeczywistej – po potrąceniu faktycznego zużycia technicznego,
  - 2) maszyn, urządzeń i wyposażenia – według ceny nabycia, kosztów naprawy lub wytworzenia przedmiotu tego samego rodzaju, typu lub mocy oraz o tych samych parametrach, powiększonej o koszty (jeżeli występują) zwykłego transportu i montażu, udokumentowanych rachunkiem zakupu, rachunkiem naprawy wykonawcy lub kalkulacją Ubezpieczającego, jeżeli szkodę usunął własnymi siłami, przy ubezpieczeniu według wartości:
    - a) księgowej brutto – w pełnej wysokości wyżej wymienionych kosztów, przy czym całkowita wartość odszkodowania nie może przekroczyć wartości księgowej brutto przedmiotu ubezpieczenia na dzień wystąpienia szkody, a w przypadku szkody częściowej, tej części wartości księgowej brutto, która odpowiada procentowemu stopniowi uszkodzenia,
    - b) odtworzeniowej (nowej), – w pełnej wysokości realnie poniesionych wyżej wymienionych kosztów,
    - c) rzeczywistej – po potrąceniu faktycznego zużycia technicznego,
  - 3) środków obrotowych – według cen ich nabycia lub kosztów wytworzenia,
  - 4) nakładów inwestycyjnych – według wartości odpowiadającej cenie nabycia lub kosztom wytworzenia,
  - 5) gotówki – według wartości nominalnej (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu NBP, obowiązującego w dniu powstania szkody),
  - 6) mienia osób trzecich – według wartości kosztów naprawy uszkodzonych przedmiotów z potrąceniem faktycznego zużycia technicznego, a w przypadku

ich zniszczenia lub utraty według wartości rzeczywistej mienia, nie więcej jednak, niż wartość podana w umowie wykonania usługi lub dowodzie przyjęcia (bez uwzględnienia prowizji lub marży),

- 7) mienia pracowniczego – według wartości rzeczywistej, z zastrzeżeniem, że odszkodowanie przypadające na jednego pracownika nie przewyższa kwoty równej ilorazowi całkowitej sumy ubezpieczenia mienia pracowniczego i liczby pracowników zatrudnionych w dniu szkody oraz nie jest wyższe niż 500 PLN.
2. Wysokość odszkodowania ustalona zostanie w wartości rzeczywistej, zgodnie z postanowieniami ust. 1 pkt 1 ppkt c, w następujących przypadkach:
  - 1) ubezpieczenia budynków, budowli, maszyn, urządzeń lub wyposażenia w wartości odtworzeniowej (nowej), gdy suma ubezpieczenia nie została określona zgodnie z postanowieniami §27 ust. 4 pkt 1 ppkt b oraz §32 ust. 4 pkt 1 ppkt b,
  - 2) gdy mienie dotknięte szkodą, ubezpieczone według wartości odtworzeniowej, nie będzie naprawiane, remontowane lub odtwarzane,
  - 3) gdy brak jest możliwości naprawienia, wyremontowania lub odtworzenia zniszczonej, utraconej lub uszkodzonej maszyny, urządzenia lub wyposażenia ze względu na fakt niedostępności na rynku części zamiennych lub przedmiotu o identycznych lub możliwie zbliżonych parametrach technicznych.
3. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, artystycznej, pamiątkowej lub sentymentalnej przedmiotu ubezpieczenia,
  - 2) kosztów związanych z wszelkimi zmianami lub ulepszeniami dokonanymi w przedmiocie ubezpieczenia po zawarciu umowy ubezpieczenia,
  - 3) kosztów powstałych w związku ze zmianami przepisów prawa, które weszły w życie w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia,
  - 4) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
  - 5) podatku od towarów i usług (VAT), podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości obejmującej podatek VAT, wówczas rozmiar szkody również będzie obejmował ten podatek, natomiast jeśli suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości nie obejmującej podatku VAT, rozmiar szkody także nie będzie tego podatku obejmował.
4. Wysokość odszkodowania zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
5. W przypadku, gdy zadeklarowana przez Ubezpieczającego, określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia ustalona dla danego przedmiotu ubezpieczenia, jest niższa niż wartość tego przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody (nieodubezpieczenie), wysokość szkody ulega zmniejszeniu w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu szkody (zasada proporcji), z zastrzeżeniem postanowień ust. 6-7 niniejszego paragrafu.
6. Zasada, o której mowa w ust. 5 nie będzie miała zastosowania dla mienia ubezpieczonego w wartości odtworzeniowej (nowej), jeżeli wartość mienia w dniu szkody nie przekroczy 120 % sumy ubezpieczenia tego mienia. Poprawność zadeklarowanych sum ubezpieczenia będzie weryfikowana dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia oddzielnie, z zastrzeżeniem, że dla budynków i budowli, maszyn, urządzeń i wyposażenia weryfikacja będzie przeprowadzona w odniesieniu do poszczególnych pozycji ewidencji środków trwałych.
7. Zasada proporcji, o której mowa w ust. 5 nie stosuje się dla mienia ubezpieczonego w systemie na pierwsze ryzyko lub w przypadku zdarzeń, dla których ustalono limit odpowiedzialności w systemie na pierwsze ryzyko.
8. W przypadku, gdy określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia, ustalona przez Ubezpieczającego dla danego przedmiotu ubezpieczenia, jest wyższa od jego wartości w dniu szkody (nadubezpieczenie), Ubezpieczyciel odpowiada tylko do faktycznej wartości przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody.
9. W granicach sumy ubezpieczenia koszty remontu lub naprawy nie mogą przekroczyć wartości odpowiadającej cenie nabycia lub kosztom wytworzenia przedmiotu ubezpieczenia, z uwzględnieniem sposobu ustalenia sumy ubezpieczenia i wysokości odszkodowania (według wartości odtworzeniowej czy rzeczywistej).
10. Ubezpieczyciel może zmniejszyć wysokość przyznanego odszkodowania o procent udzielonej zniżki w składce za zastosowanie dodatkowych, poza wymaganymi w owu, środków zabezpieczenia mienia, jeżeli przed zajściem zdarzenia, które spowodowało szkodę, nie funkcjonowały (nie były sprawne lub zostały zdemontowane) w chwili zdarzenia nie były włączone.
11. Do wartości ustalonego odszkodowania dolicza się uzasadnione okolicznościami i udokumentowane koszty, poniesione przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia, o których mowa w §18.
12. Koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, o których mowa w §18 ust. 1 pokrywane są w granicach sumy ubezpieczenia w wysokości nie przekraczającej 10% ustalonej wysokości szkody objętej zakresem ubezpieczenia. Koszty naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń określone w §18 ust. 2 pokrywane są w granicach sumy ubezpieczenia w wysokości nie przekraczającej 10% łącznej sumy ubezpieczonego mienia, jednak nie więcej niż 10 000 PLN.
13. W przypadku niedoubezpieczenia mienia, wysokość kosztów, o których mowa w §18 ust. 1 jest zmniejszana zgodnie z zasadą proporcji opisaną w ust. 5.
14. Ubezpieczyciel z ustalonego odszkodowania potrąca franszyzę redukcyjną w wyso-

kości 500 PLN zarówno w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych zdarzeń losowych jak i mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku (nie dotyczy mienia pracowniczego), chyba że Ubezpieczający za opłatą dodatkowej składki wykupił franszyzę redukcyjną, z zastrzeżeniem postanowień właściwych Klauzul Dodatkowych wymienionych w Załączniku nr 3 do niniejszych owu.

§22

1. Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami §14 - 17 i §21 - 23.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej w umowie ubezpieczenia (polisie), wypłacone odszkodowanie nie może być wyższe od poniesionej szkody.
3. Ubezpieczyciel z ustalonego odszkodowania potrąca franszyzę redukcyjną w wysokości 500 PLN zarówno w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych zdarzeń losowych jak i mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku (nie dotyczy mienia pracowniczego), chyba że Ubezpieczający za opłatą dodatkowej składki wykupił franszyzę redukcyjną, z zastrzeżeniem postanowień właściwych Klauzul Dodatkowych wymienionych w Załączniku nr 3 do niniejszych owu.

UBEZPIECZENIE MIENIA OD OGNIA I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§23

1. Przedmiotem ubezpieczenia na podstawie niniejszych postanowień specjalnych może być następujące mienie, zgłoszone do ubezpieczenia i wyszczególnione w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia:
  - 1) budynki i budowle,
  - 2) maszyny, urządzenia, wyposażenie,
  - 3) środki obrotowe,
  - 4) nakłady inwestycyjne,
  - 5) gotówka,
  - 6) mienie osób trzecich,
  - 7) mienie pracownicze,użytkowane zgodnie z jego przeznaczeniem w związku z prowadzoną przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego działalnością gospodarczą, stanowiące własność lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczającego/Ubezpieczonego na podstawie tytułu prawnego (nie dotyczy mienia wymienionego w pkt 7).
2. Mienie określone w ust. 1 pkt 1) - 6) objęte jest ubezpieczeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu wskazanym w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.
3. Mienie pracownicze objęte jest ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w każdym miejscu pracy zawodowej pracownika, wykonywanej na polecenie Ubezpieczającego.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§24

1. Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia, w miejscu i okresie ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia, bezpośrednio w następstwie zaistnienia zdarzenia wymienionego w umowie ubezpieczenia.
2. Na wniosek Ubezpieczającego, mienie może zostać ubezpieczone w zakresie pełnym lub rozszerzonym.
3. W zakresie pełnym Ubezpieczyciel odpowiada za szkody spowodowane przez:
  - 1) pożar,
  - 2) uderzenie pioruna,
  - 3) wybuch,
  - 4) upadek statku powietrznego,
  - 5) awaria urządzeń i instalacji wodno-kanalizacyjnej,
  - 6) deszcz nawalny,
  - 7) huragan,
  - 8) grad,
  - 9) lawinę,
  - 10) osunięcie się ziemi,
  - 11) dym i sadzę,
  - 12) huk ponaddźwiękowy,
  - 13) napór śniegu,
  - 14) trzęsienie ziemi,
  - 15) uderzenie pojazdu,
  - 16) zapadanie się ziemi,

- 17) zalenie,
- 18) upadek drzew lub masztów,
- 19) katastrofa budowlana.

4. Ubezpieczyciel odpowiada za szkody spowodowane awarią urządzeń i instalacji wodno-kanalizacyjnej pod warunkiem, że wiek budynku lub lokalu, w którym znajdują się te urządzenia i instalacje nie przekroczył 50 lat. Warunek nie ma zastosowania w przypadku przeprowadzenia generalnego remontu tych urządzeń i instalacji wodno-kanalizacyjnych.
5. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia określony w ust. 3 niniejszego paragrafu może zostać rozszerzony o szkody powstałe wskutek powodzi.
6. Dla szkód powstałych wskutek upadku drzew lub masztów, do umowy ubezpieczenia wprowadza się podlimit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia w wysokości 20 % sumy ubezpieczenia mienia dotkniętego szkodą, jednak nie więcej niż 100 000 PLN.
7. Dla szkód powstałych wskutek katastrofy budowlanej, do umowy ubezpieczenia wprowadza się podlimit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia w wysokości 20 % sumy ubezpieczonego mienia, jednak nie więcej niż 200 000 PLN.
8. Dla szkód spowodowanych awarią urządzeń i instalacji wodno-kanalizacyjnej do umowy ubezpieczenia wprowadza się podlimit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia w wysokości 10 % sumy ubezpieczenia budynku lub lokalu, w którym znajdują się te urządzenia i instalacje, jednak nie więcej niż 100 000 PLN.
9. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki do umowy ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, zgodnie z Załącznikiem nr 3 do niniejszych OWU, mogą zostać włączone następujące Klauzule Dodatkowe:
  - 1) Klauzula przepięć,
  - 2) Klauzula reprezentantów,
  - 3) Klauzula terroryzmu,
  - 4) Klauzula automatycznego pokrycia,
  - 5) Klauzula leeway,
  - 6) Klauzula płatności,
  - 7) Klauzula nowych lokalizacji,
  - 8) Klauzula wandalizmu.
10. W granicach sum ubezpieczenia określonych w umowie ubezpieczenia dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia, ubezpieczone mienie objęte jest także ochroną od szkód powstałych wskutek:
  - 1) akcji ratowniczej,
  - 2) wyburzenia lub odgruzowania,prowadzonych w związku z wystąpieniem zdarzeń objętych zakresem ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia.

OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§25

1. Z uwzględnieniem wyłączeń określonych w §4 i 19 ochrona ubezpieczeniowa ponadto nie obejmuje:
  - 1) budynków i budowli przeznaczonych do rozbiórki i znajdującego się w nich mienia oraz maszyn, urządzeń, wyposażenia przeznaczonych do likwidacji (lub na złom),
  - 2) mienia (w tym budynków i budowli) będącego w trakcie: budowy, przebudowy, modernizacji, remontu i wszelkich robót budowlanych (w rozumieniu ustawy Prawo Budowlane), montażu, instalacji, rozruchu próbnego, testów poprzedzających uruchomienie przed podpisaniem przez Ubezpieczającego końcowego protokołu zdawczo-odbiorczego,
  - 3) budynków, budowli i lokali oraz znajdującego się w nich mienia, jeśli zaprzestano prowadzenia w nich działalności gospodarczej lub były one wyłączone z eksploatacji przez okres dłuższy niż 60 dni, chyba że Ubezpieczyciel został o tym fakcie powiadomiony na piśmie i pisemnie potwierdził ochronę ubezpieczeniową,
  - 4) namiotów, kiosków drewnianych bez fundamentów, straganów, namiotów foliowych, szklarni, inspektów, znajdującego się w nich mienia,
  - 5) mienia, które znajduje się w warunkach niezgodnych z jego przeznaczeniem lub z wymaganiami i zaleceniami producenta lub dostawcy co do warunków przechowywania, składowania lub eksploatacji albo z wymogami określonymi w odpowiednich przepisach i normach, chyba że sposób przechowywania, składowania lub eksploatacji nie ma wpływu na powstanie lub wysokość szkody.
2. Ubezpieczyciel nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) powstałe w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi oraz polegające na zapadaniu lub osuwaniu się ziemi, powstałe w wyniku działalności człowieka,
  - 2) związane z prowadzonymi w miejscu ubezpieczenia pracami budowlanymi, montażowymi lub instalacyjnymi (w rozumieniu ustawy Prawo Budowlane),

chyba że fakt prowadzenia takich robót został uprzednio pisemnie zgłoszony przez Ubezpieczającego Ubezpieczycielowi i Ubezpieczyciel pisemnie potwierdził ochronę ubezpieczeniową,

- 3) powstałe w wyniku obniżonej wytrzymałości konstrukcji, w przypadku gdy wymagane prawem remonty i konserwacje nie zostały wykonane,
- 4) powstałe wskutek braku konserwacji budynku i/lub wynikające z faktu, że ich konstrukcja nie odpowiada normom obowiązującym w budownictwie także spowodowane zaniechaniem obowiązkowych okresowych przeglądów konserwacyjnych i remontów, o ile te obowiązki należały do Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego, spowodowane wybuchem:
  - a) wywołanym przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych i innych,
  - b) w silnikach spalinowych, gdy wybuch był związany z ich naturalną funkcją lub gdy został spowodowany normalnym ciśnieniem zawartych gazów,
  - c) lampy kineskopowej,
  - d) powstałym w przełącznikach elektrycznych lub elementach przełączających wskutek występującego w nich ciśnienia gazu,
- 5) powstałe w ubezpieczonym mieniu w związku z poddawaniem go w procesie technologicznym działaniu ognia lub ciepła technologicznego, albo w związku z wytwarzaniem lub przekazywaniem przez nie w procesie technologicznym ognia lub ciepła technologicznego,
- 6) powstałe w ubezpieczonym mieniu z powodu zakłóceń lub przerw w dostawie wody, gazu, energii elektrycznej lub ciepłej, paliwa oraz w świadczeniu usług telekomunikacyjnych, a także zasilaniu prądem elektrycznym maszyn i urządzeń produkcyjnych, klimatyzacyjnych, grzewczych lub chłodniczych, bez względu na ich przyczynę,
- 7) w instalacjach i sieciach elektrycznych (elektroenergetycznych) lub elektronicznych spowodowane uderzeniem pioruna,
- 8) polegające na uszkodzeniu maszyn, urządzeń, instalacji lub sieci elektrycznych lub elektronicznych, do którego doszło w wyniku przepięcia spowodowanego wyładowaniami atmosferycznymi, chyba chyba, że zakres ochrony ubezpieczeniowej został rozszerzony na mocy Klauzuli przepięć, wymienionej w Załączniku nr 3 do niniejszych owu,
- 9) powstałe wskutek awarii elektrycznej, chyba że w jej następstwie powstał pożar; wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki pożaru,
- 10) powstałe wskutek powolnego lub systematycznego niszczenia przedmiotu ubezpieczenia z powodu nieszczelności urządzeń wodno-kanalizacyjnych, instalacji grzewczej lub technologicznej, pocienia się rur, podsiąkania fundamentów lub murów wskutek działania wód gruntowych i opadowych, a także oddziaływania wilgotnego i suchego powietrza, gwałtownych zmian temperatury lub wilgotności powietrza, gnicia, ubytku lub utraty wagi, kurczenia, rozszerzania, wyparowania, działania światła, zmian w kolorze, fakturze, strukturze, wykończeniu lub zapachu, działania insektów, zapleśnienia i zagrzybienia, zmian i wahań w poziomie wody gruntowej oraz przemarzania ścian,
- 11) powstałe wskutek długotrwałego, naturalnego osuwania się, osiadania i przemieszczania się gruntu, erozji morskiej albo rzecznej,
- 12) powstałe wskutek deszczu, gradu, naporu śniegu, jeśli do powstania szkody przyczynił się zły stan dachu, rynien, stolarki okiennej lub drzewiowej albo niezabezpieczone bądź nieprawidłowo zabezpieczone otwory (np. dachowe, okienne, drzwiowe lub techniczne) lub inne elementy budynku; jeżeli obowiązek konserwacji i utrzymania stanu technicznego tych urządzeń należy do Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego, a Ubezpieczający/Ubezpieczony przy zachowaniu zwykłej staranności powinien był wiedzieć o powstałych nieszczelnościach lub jeżeli wiedząc o istniejących zaniedbaniach w tym zakresie nie występował pisemnie do właściciela lub administratora budynku z żądaniem ich usunięcia,
- 13) powstałe wskutek załamania się dachu pod ciężarem śniegu lub lodu w przypadku, gdy konserwacja dachu lub budynku była wykonana niezgodnie z normami budowlanymi ustalonymi w odpowiednich przepisach prawa lub wytrzymałość konstrukcji była obniżona, a wymagane prawem remonty i konserwacje nie zostały wykonane,
- 14) powstałe z powodu nie zabezpieczenia lub niedomknięcia otworów okiennych, dachowych lub innych elementów budynku,
- 15) powstałe wskutek zalania (wodą, parą wodną lub innymi płynami) w środkach obrotowych oraz pozostałym mieniu wyłączonym z użytkowania składowanym niżej niż 14 cm nad poziomem podłogi w pomieszczeniach znajdujących się poniżej poziomu gruntu lub na poziomie gruntu, chyba że zalanie mienia nastąpiło bezpośrednio z góry,
- 16) w budowlach i urządzeniach wodnych powstałe wskutek działania wody z wyjątkiem szkód spowodowanych występującą w obrębie koryta rzeki lub innego naturalnego lub sztucznego zbiornika, falą powodziową o takiej wielkości i sile działania, jaka nie została przewidziana przy projektowaniu budowli lub urządzenia wodnego, jako zbyt rzadko występująca,
- 17) powstałe wskutek powodzi w mieniu znajdującym się na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo Wodne.

SUMA UBEZPIECZENIA I WARUNKI JEJ ZMIANY

§26

1. Wysokość sumy ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego i na jego odpowiedzialność, według wartości ubezpieczonego mienia, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym paragrafie i w §27.
2. Suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela za wszystkie szkody powstałe w okresie ubezpieczenia w odniesieniu do każdego przedmiotu ubezpieczenia, dla którego została ustalona, z następującymi zastrzeżeniami:
  - 1) dla budynków, budowli, maszyn, urządzeń i wyposażenia górną granicę odpowiedzialności dla każdej z pozycji ewidencji środków trwałych stanowi suma ubezpieczenia ustalona dla tej pozycji,
  - 2) w przypadku, gdy w umowie ubezpieczenia określone zostały uzgodnione przez strony umowy limity odpowiedzialności (na jedno i wszystkie zdarzenia) za szkody powstałe wskutek wskazanych w umowie zdarzeń, górną granicę odpowiedzialności stanowią te limity (odpowiednio na jedno i wszystkie zdarzenia).

SYSTEMY UBEZPIECZEŃ

§27

1. W zależności od przedmiotu ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w następujących systemach ubezpieczeń:
  - 1) na sumy stałe,
  - 2) na pierwsze ryzyko.
2. W systemie ubezpieczenia na sumy stałe może być ubezpieczone następujące mienie: budynki i budowle, maszyny, urządzenia i wyposażenie, środki obrotowe, nakłady inwestycyjne, gotówka, mienie osób trzecich.
3. W systemie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko mogą być ubezpieczone wyłącznie środki obrotowe, nakłady inwestycyjne, gotówka i mienie pracownicze.
4. W ubezpieczeniu na sumy stałe sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający, na dzień zgłoszenia do ubezpieczenia, dla:
  - 1) budynków i budowli, maszyn, urządzeń i wyposażenia – dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia, według wartości:
    - a) księgowej brutto – jeżeli stopień umorzenia (amortyzacji) nie przekracza 50%,
    - b) odtworzeniowej (nowej), jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%,
    - c) rzeczywistej,
  - 2) środków obrotowych – według najwyższej przewidywanej w okresie ubezpieczenia dziennej wartości mienia, odpowiadającej cenie nabycia lub kosztom wytworzenia,
  - 3) nakładów inwestycyjnych – według wartości odpowiadającej poniesionym lub przewidzianym w okresie ubezpieczenia wydatkom,
  - 4) gotówki – według najwyższej przewidywanej w okresie ubezpieczenia dziennej wartości mienia, odpowiadającej wartości nominalnej (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu NBP, obowiązującego w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia),
  - 5) mienia osób trzecich – według najwyższej przewidywanej w okresie ubezpieczenia dziennej wartości rzeczywistej mienia (bez uwzględnienia prowizji lub marży).
5. W ubezpieczeniu na pierwsze ryzyko sumę ubezpieczenia w odniesieniu do każdego przedmiotu ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w wysokości prawdopodobnej maksymalnej straty, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia, przy czym dla:
  - 1) gotówki – według wartości nominalnej (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu NBP, obowiązującego w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia),
  - 2) mienia pracowniczego – według wartości odpowiadającej iloczynowi liczby zatrudnionych pracowników i przeciętnej wartości rzeczywistej mienia przypadającej na jednego pracownika; w przypadku szkody, limit sumy ubezpieczenia na jednego pracownika równy jest ilorazowi całkowitej sumy ubezpieczenia mienia pracowniczego i liczby pracowników zatrudnionych w dniu szkody z tym, że suma ubezpieczenia przypadająca na jednego pracownika nie może być wyższa niż 500 PLN.

UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU (ROZBOJU)

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§28

1. Przedmiotem ubezpieczenia na podstawie niniejszych postanowień specjalnych może być następujące mienie, zgłoszone do ubezpieczenia i wyszczególnione w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia:
  - 1) maszyny, urządzenia, wyposażenie,

- 2) środki obrotowe,
- 3) gotówka,
- 4) mienie osób trzecich,
- 5) mienie pracownicze,

użytkowane zgodnie z jego przeznaczeniem w związku z prowadzoną przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego działalnością gospodarczą, stanowiące własność lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczającego/Ubezpieczonego na podstawie tytułu prawnego (nie dotyczy mienia wymienionego w pkt 5).

2. Mienie określone w ust. 1 objęte jest ubezpieczeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu wskazanym w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.
3. W przypadku ubezpieczenia gotówki podczas transportu, gotówka objęta jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu wskazanym w ust. 2 oraz w innym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, określonym w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, związanym z wykonywanym przez Ubezpieczającego lub w jego imieniu transportem gotówki (miejscowości, w obrębie której dokonywane będą transporty lub obszar Rzeczypospolitej Polskiej).

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§29

1. Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonego mienia powstałe w przedmiocie ubezpieczenia, w miejscu i okresie ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia, bezpośrednio w następstwie zaistnienia zdarzenia wymienionego w umowie ubezpieczenia.
2. Mienie określone w §28 ust. 1, objęte jest ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych bezpośrednio wskutek następujących zdarzeń:
  - 1) kradzieży z włamaniem,
  - 2) rabunku (rozboju).
3. W przypadku ubezpieczenia mienia określonego w §28 ust. 1 pkt 1 lub 2 lub 4 od kradzieży z włamaniem i rabunku, na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki, umową ubezpieczenia może być objęta gotówka podczas transportu od szkód powstałych bezpośrednio wskutek następujących zdarzeń:
  - 1) rabunku (rozboju),
  - 2) zniszczenia lub uszkodzenia środka transportu wskutek pożaru, uderzenia pioruna w pojazd, wybuchu lub wypadku środka transportu,
  - 3) zdarzeń powodujących śmierć, ciężkie uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia osoby sprawującej pieczę nad ubezpieczonym mieniem, uniemożliwiających ochronę powierzzonego mienia.
4. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki do umowy ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku (rozboju), zgodnie z Załącznikiem nr 3 do niniejszych OWU, mogą zostać włączone następujące Klauzule Dodatkowe:
  - 1) Klauzula reprezentantów,
  - 2) Klauzula automatycznego pokrycia,
  - 3) Klauzula płatności,
  - 4) Klauzula nowych lokalizacji.

OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§30

1. Z zastrzeżeniem wyłączeń określonych w §4 i 19 ochrona ubezpieczeniowa ponadto nie obejmuje:
  - 1) mienia znajdującego się w lokalach, w których zaprzestano prowadzenia działalności gospodarczej (lub innej) lub były one wyłączone z eksploatacji przez okres dłuższy niż 30 dni, chyba że Ubezpieczyciel został o tym fakcie powiadomiony na piśmie i pisemnie potwierdził ochronę ubezpieczeniową,
  - 2) wartości pieniężnych,
  - 3) kart płatniczych,
  - 4) stłuczenia szyb i innych przedmiotów szklanych od stłuczenia podlegających ubezpieczeniu szyb i innych przedmiotów od stłuczenia, zawieraneemu na mocy Klauzuli umownej stanowiącej Załącznik nr 6 do niniejszych OWU.
2. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku:
  - 1) sprzeniewierzenia, przywłaszczenia, zaginięcia, braków inwentarzowych, kradzieży lub rabunku, z wyjątkiem kradzieży z włamaniem i rabunku w rozumieniu definicji podanych w §2 pkt 17 i 33 niniejszych owu,
  - 2) kradzieży z włamaniem i rabunku oraz wandalizmu w obiektach zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonymi w Załączniku nr 1 do niniejszych owu, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody,
  - 3) kradzieży z włamaniem i rabunku oraz wandalizmu zaistniałej w bezpośrednim związku z wystąpieniem zdarzenia losowego, objętego zakresem ubezpieczenia

mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, bądź prowadzoną akcją gaśniczą lub ratowniczą,

- 4) dokonanej lub usiłowanej kradzieży mienia z gablot reklamowych znajdujących się poza lokalem, w którym znajduje się ubezpieczone mienie,
- 5) kradzieży z włamaniem dokonanej bez wejścia sprawcy do ubezpieczonego lokalu, w mieniu o wartości powyżej 10% sumy ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia,
- 6) świadomego wprowadzenia w błąd lub wykorzystania pozostawania w błędzie, poświadczenia nieprawdy, usiłowania lub dokonania oszustwa, wyłudzenia, fałszerstwa, podstępu, szantażu lub wymuszenia przez Ubezpieczającego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność,
- 7) graffiti.

SUMA UBEZPIECZENIA I WARUNKI JEJ ZMIANY

§31

1. Wysokość sumy ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego i na jego odpowiedzialność, według wartości ubezpieczonego mienia, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym paragrafie i w §32 niniejszych owu.
2. Suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela za wszystkie szkody powstałe w okresie ubezpieczenia w odniesieniu do każdego przedmiotu ubezpieczenia, dla którego została ustalona, z następującymi zastrzeżeniami:
  - 1) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia ubezpieczonych w systemie na sumy stałe górną granicę odpowiedzialności dla każdej z pozycji ewidencji środków trwałych stanowi suma ubezpieczenia ustalona dla tej pozycji,
  - 2) dla gotówki górną granicą odpowiedzialności jest suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia, pod warunkiem, że nie przekracza ona limitów dla przechowywania lub transportowania gotówki określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych owu. W przypadku, gdy suma ubezpieczenia gotówki jest wyższa od określonej w Załączniku nr 1, górną granicę odpowiedzialności stanowi limit podany w załączniku,
  - 3) w przypadku, gdy w umowie ubezpieczenia określone zostały uzgodnione przez strony umowy limity odpowiedzialności (na jedno i wszystkie zdarzenia) za szkody powstałe wskutek wskazanych w umowie zdarzeń, górną granicę odpowiedzialności stanowią te limity (odpowiednio na jedno i wszystkie zdarzenia).
3. Suma ubezpieczenia dla gotówki ustalana jest przez Ubezpieczającego łącznie dla kradzieży z włamaniem i rabunku w lokalu oraz odrębnie podczas transportu.

SYSTEM UBEZPIECZEŃ

§32

1. W zależności od przedmiotu ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w następujących systemach ubezpieczeń:
  - 1) na sumy stałe,
  - 2) na pierwsze ryzyko.
2. W systemie ubezpieczenia na sumy stałe może być ubezpieczone następujące mienie: maszyny, urządzenia i wyposażenie, środki obrotowe i mienie osób trzecich.
3. W systemie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko może być ubezpieczone mienie: maszyny, urządzenia i wyposażenie, środki obrotowe, gotówka, mienie osób trzecich, mienie pracownicze.
4. W ubezpieczeniu na sumy stałe sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający, na dzień zgłoszenia do ubezpieczenia, dla:
  - 1) maszyn, urządzeń i wyposażenia – dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia, według wartości:
    - a) księgowej brutto – jeżeli stopień umorzenia (amortyzacji) nie przekracza 50%,
    - b) odtworzeniowej (nowej) – jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%,
    - c) rzeczywistej,
  - 2) środków obrotowych – według najwyższej przewidywanej w okresie ubezpieczenia dziennej wartości mienia, odpowiadającej cenie nabycia lub kosztom wytworzenia,
  - 3) mienia osób trzecich – według najwyższej przewidywanej w okresie ubezpieczenia dziennej wartości rzeczywistej mienia (bez uwzględnienia prowizji lub marży).
5. W ubezpieczeniu na pierwsze ryzyko sumę ubezpieczenia w odniesieniu do każdego przedmiotu ubezpieczenia ustala Ubezpieczający w wysokości prawdopodobnej maksymalnej straty, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia, przy czym dla:
  - 1) maszyn, urządzeń i wyposażenia – według wartości rzeczywistej mienia,
  - 2) środków obrotowych – według wartości odpowiadającej cenie nabycia lub kosztom wytworzenia,
  - 3) gotówki – według wartości nominalnej (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu NBP, obowiązującego w dniu zawarcia umowy

- ubezpieczenia),
- 4) mienia osób trzecich – według wartości rzeczywistej mienia (bez uwzględnienia prowizji lub marży),
  - 5) mienia pracowniczego – według wartości odpowiadającej iloczynowi liczby zatrudnionych pracowników i przeciętnej wartości rzeczywistej mienia przypadającej na jednego pracownika; w przypadku szkody, limit sumy ubezpieczenia na jednego pracownika równy jest ilorazowi całkowitej sumy ubezpieczenia na jednego pracownika

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

DEFINICJE

§33

Z zachowaniem odpowiednich definicji wymienionych w §2 niniejszych owu przez użyte w treści niniejszego ubezpieczenia określenia, należy rozumieć:

- 1) **czysta strata finansowa** – strata wyrażona w pieniądzu nie będąca ani szkodą osobową ani szkodą rzeczową;
- 2) **osoba bliska** – małżonek, konkubina, konkubent, dzieci, rodzice, rodzeństwo, dziadkowie, wnuki, teściowie, zięciowie, synowie, ojczym, macocha, pasierbowie, przysposabiający, przysposobiony, opiekunowie posiadający tytuł prawny, osoby pozostające pod opieką;
- 3) **osoba trzecia:**
  - a) osoba pozostająca poza stosunkiem umownym wynikającym z umowy ubezpieczenia OC,
  - b) osoba korzystająca z zarządzanych przez ubezpieczającego lokali mieszkalnych i użytkowych, na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego, w szczególności: członkowie spółdzielni mieszkaniowych, nie będący członkami spółdzielni właściciele lokali mieszkalnych i użytkowych (w tym członkowie wspólnoty), osoby nie będące członkami spółdzielni mieszkaniowych, którym przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, najemcy lokali mieszkalnych i użytkowych, stali użytkownicy lokali mieszkalnych i użytkowych;
- 4) **podwykonawca** – osoba fizyczna nie będąca pracownikiem w rozumieniu niniejszych owu oraz osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej a posiadająca zdolność prawną, której Ubezpieczający/Ubezpieczony powierzył wykonanie określonych czynności, usług lub prac;
- 5) **poszkodowany** – każda osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, a posiadająca zdolność prawną, względem której odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi Ubezpieczający/Ubezpieczony;
- 6) **pracownik** – osoba fizyczna zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub lub spółdzielczej umowy o pracę albo na podstawie umowy cywilnoprawnej z tytułu której Ubezpieczający/Ubezpieczony opłaca składkę na ubezpieczenie społeczne z wyjątkiem osoby fizycznej, która zawarła z Ubezpieczającym/Ubezpieczonym umowę cywilnoprawną jako przedsiębiorca; za pracownika uznaje się też praktykanta lub wolontariusza, któremu Ubezpieczający/Ubezpieczony powierzył wykonywanie określonych czynności, usług lub prac;
- 7) **produkt** – rzecz ruchoma, chociażby została połączona z inną rzeczą; za produkt uważa się również zwierzęta oraz energię;
- 8) **szkoda** – szkoda osobowa, rzeczowa lub czysta strata finansowa;
- 9) **szkoda osobowa** – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia oraz straty pozostające w normalnym związku przyczynowym ze śmiercią, uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia;
- 10) **szkoda rzeczowa** – uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy oraz straty pozostające w normalnym związku przyczynowym z uszkodzeniem lub zniszczeniem rzeczy;
- 11) **szkody zalaniowe** – szkody rzeczowe zaistniałe w mieniu podmiotów korzystających z lokali mieszkalnych lub użytkowych na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego, znajdującym się w tych lokalach, a spowodowane zalaniem przez:
  - a) nieszczelne dachy,
  - b) w następstwie działania lub awarii instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych oraz centralnego ogrzewania,
  - c) nieszczelne złącza zewnętrzne budynku,
  - d) nieszczelne stolarki okienne lub drzwiowe;
- 12) **szkody przepięciowe** – szkody rzeczowe zaistniałe w mieniu podmiotów korzystających z lokali mieszkalnych lub użytkowych na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego, znajdującym się w tych lokalach, a spowodowane zmianami poziomu napięcia robocznego ponad dopuszczalne granice napięcia nominalnego w sieci instalacji elektrycznej wskutek przerwania przewodu neutralnego (zerowego);
- 13) **uprawniony** – osoba imiennie upoważniona przez poszkodowanego do otrzymania odszkodowania; w przypadku nie wyznaczenia uprawnionego w razie śmierci poszkodowanego, za uprawnionego uważa się członków rodziny poszkodowanego według następującej kolejności: małżonek, dzieci, rodzice, pozostali spadkobiercy ustawowi;

- 14) **wypadek ubezpieczeniowy** – zdarzenie bezpośrednio związane z prowadzoną działalnością i posiadanym mieniem będące bezpośrednią przyczyną szkody na mieniu lub osobie.

PRZEDMIOT I ZAKRES OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

§34

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego/Ubezpieczonego za szkodę osobową lub szkodę rzeczową wyrządzoną przez niego nieumyślnie poszkodowanemu czynem niedozwolonym (odpowiedzialność deliktowa), pozostającym w związku z prowadzeniem przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego określonej w umowie ubezpieczenia działalności gospodarczej oraz posiadaniem mienia.
2. W przypadku szkód wyrządzonych wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, Ubezpieczyciel odpowiada do kwoty nie większej niż 50 000 zł.
3. W zakresie określonym w ust. 1, Ubezpieczyciel odpowiada również za szkody wyrządzone przez:
  - 1) pracownika Ubezpieczającego/Ubezpieczonego,
  - 2) pełnomocnika Ubezpieczającego/Ubezpieczonego,

w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych lub czynności objętych zakresem umocowania, na rzecz Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, związanych z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą.
4. W zakresie określonym w ust. 1, Ubezpieczyciel odpowiada ponadto za szkody wyrządzone w trakcie przeprowadzania przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego imprez nie podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, pod warunkiem, że Ubezpieczający/Ubezpieczony w zakresie swojej działalności jest uprawniony do organizowania tego typu imprez (np. imprezy artystyczne, rozrywkowe itp.).
5. Ochroną ubezpieczeniową objęte są zdarzenia, które miały miejsce w okresie ubezpieczenia. Zgłoszenie roszczeń przez poszkodowanego następuje zgodnie z terminami przewidzianymi prawem.
6. O ile strony nie umówiły się inaczej, Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za zdarzenia, które miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w lokalizacji /lokalizacjach wskazanej/wskazanych przez Ubezpieczającego we wniosku ubezpieczeniowym.
7. Ochroną ubezpieczeniową objęte są roszczenia zgłaszane do Ubezpieczającego/Ubezpieczonego na podstawie przepisów prawa polskiego.

§35

Niniejsze owu nie mają zastosowania do umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody:

- 1) powstałe w związku z wykonywaniem zawodu, którego wykonywanie wymaga posiadania odpowiednich uprawnień,
- 2) wyrządzone w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych,
- 3) wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu lub spedycji,
- 4) związane z posiadaniem lub użytkowaniem statków, pojazdów szynowych, urządzeń latających lub pływających,
- 5) wyrządzone przez osobę fizyczną w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego.

§36

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki do umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zgodnie z **Załącznikiem nr 2 i 3** do niniejszych OWU, mogą zostać włączone następujące Klauzule Dodatkowe:
  - 1) **na mocy Załącznika nr 2:**
    - a) Klauzula 1/OC – ubezpieczenie zalań i przepięć – OPCJA I,
    - b) Klauzula 2/OC – ubezpieczenie zalań i przepięć – OPCJA II,
    - c) Klauzula 3/OC – ubezpieczenie OC najemcy nieruchomości,
    - d) Klauzula 4/OC – ubezpieczenie OC najemcy ruchomości,
    - e) Klauzula 5/OC – ubezpieczenie pracodawcy za wypadki przy pracy (OC pracodawcy),
    - f) Klauzula 6/OC – ubezpieczenie OC podwykonawców,
    - g) Klauzula 7/OC – ubezpieczenie OC kontraktowej,
  - 2) **na mocy Załącznika nr 3:**
    - a) Klauzula płatności,
    - b) Klauzula nowych lokalizacji w ubezpieczeniu OC.
2. W przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o ryzyka dodatkowe, poprzez włączenie wybranych Klauzul, o których mowa w ust. 1, niniejsze owu mają zastosowanie o tyle, o ile treść włączonej Klauzuli nie stanowi inaczej.
3. Klauzule dodatkowe nie mogą zostać wykupione samodzielnie, bez zawarcia umowy ubezpieczenia w zakresie podstawowym (zgodnie z §34 ust. 1 niniejszych owu).

OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§37

Z zachowaniem wyłączeń i ograniczeń odpowiedzialności określonych w §4 niniejszych owu, Ubezpieczyciel nie odpowiada ponadto za szkody:

- 1) wyrządzone przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego osobom bliskim, wspólnikom, osobom bliskim wspólników lub osobom, za które Ubezpieczający/Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność, jak również za roszczenia dochodzone pomiędzy osobami objętymi ubezpieczeniem na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia,
- 2) wyrządzone podmiotom powiązanim kapitałowo z Ubezpieczającym/Ubezpieczonym oraz spółkom, w których Ubezpieczający/Ubezpieczony jest udziałowcem lub akcjonariuszem,
- 3) wyrządzone po spożyciu alkoholu lub pod wpływem narkotyków, środków psychotropowych, innych środków odurzających itp.,
- 4) związane z naruszeniem dóbr osobistych, praw własności intelektualnej, praw autorskich, patentów, znaków towarowych lub nazw fabrycznych,
- 5) za które Ubezpieczający/Ubezpieczony jest odpowiedzialny wskutek przejścia w umowie lub jednostronnej deklaracji odpowiedzialności cywilnej przekraczającej zakres wynikający z przepisów prawa, jak również wskutek zmiany charakteru wiążącego go z kontrahentem zobowiązania, w szczególności przez wprowadzenie zobowiązania rezultatu w miejsce starannego działania,
- 6) polegające na wystąpieniu czystych strat finansowych,
- 7) których źródłem jest niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej, w tym niewydanie lub wydanie wadliwego aktu prawnego,
- 8) polegające na zapłacie wszelkiego rodzaju kar pieniężnych, grzywn sądowych lub administracyjnych, odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy, odszkodowań karnych, innych kar o charakterze pieniężnym (np. nawiązki), podatków publicznoprawnych lub opłat manipulacyjnych; zakres ochrony nie obejmuje również roszczeń o zwrot zadatków oraz kosztów poniesionych na poczet wykonania umów lub robót przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność,
- 9) wynikające z nieterminowego dostarczenia produktu, wykonania usługi lub umowy, a także z przekroczenia ustalonych kosztów,
- 10) powstałe wskutek wprowadzającej w błąd reklamy,
- 11) w pojazdach mechanicznych stanowiących własność pracowników Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, osób bliskich Ubezpieczającego/Ubezpieczonego lub jego pracownika,
- 12) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie środków płatniczych, kart elektronicznych, w tym kart płatniczych, papierów wartościowych, dokumentów, akt, rękopisów, planów, biżuterii, metali i kamieni szlachetnych, zbiorów archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych, jakichkolwiek kolekcji, dzieł sztuki, antyków,
- 13) wyrządzone przez stopniowe i długotrwałe oddziaływanie: temperatury, gazów, oparów, wilgoci, dymu, pyłu, sadzy, kurzu, hałasu, wibracji, ścieków, zagrzybienia oraz szkód wyrządzonych wskutek zapadnięcia się terenu, osiadania gruntu, obsunięcia się ziemi, zalania przez wody stojące, płynące lub powstałe wskutek wycieku wody lub cofnięcia ścieków z instalacji i urządzeń kanalizacyjnych i wodociągowych,
- 14) w programach komputerowych lub nośnikach danych,
- 15) powstałe wskutek przeniesienia chorób, w tym chorób zakaźnych, jak również powstałe wskutek choroby zwierząt należących do Ubezpieczającego/Ubezpieczonego lub przez niego sprzedawanych, w sytuacji gdy wiedział on o chorobie lub wiedzieć powinien,
- 16) powstałe w uprawach oraz w drzewostanie lasów i parków, rezerwatów,
- 17) związane bezpośrednio lub pośrednio z promieniowaniem wysokoenergetycznym, laserowym, a także wynikające z bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania pola elektromagnetycznego,
- 18) z tytułu posiadania i/lub zarządzania drogami,
- 19) związane z prowadzeniem prac wyburzeniowych i/lub rozbiórkowych,
- 20) wyrządzone przez pracowników Ubezpieczającego/Ubezpieczonego nie posiadających stosownych uprawnień, kwalifikacji lub przeszkolenia do wykonywania robót objętych zakresem ubezpieczenia,
- 21) spowodowane złym stanem technicznym urządzeń, za których konserwację i przegląd ponosi odpowiedzialność Ubezpieczający/Ubezpieczony albo wynikające z wykorzystania sprzętu i urządzeń o parametrach niewłaściwych ze względu na wymogi techniczne lub technologiczne,
- 22) określone w §40 ust. 1, chyba że umówiono się inaczej.

§38

1. O ile strony nie umówiły się inaczej, poprzez włączenie do umowy ubezpieczenia Klauzul dodatkowych, Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody:

- 1) szkody zalaniowe i przepięciowe, chyba, że zakres ubezpieczenia rozszerzono na mocy Klauzuli dodatkowej 1/OC lub 2/OC wymienionej w Załączniku nr 2 do niniejszych owu,

- 2) powstałe w związku z wykonywaniem robót budowlanych (w rozumieniu ustawy Prawo Budowlane),
- 3) w nieruchomościach, z których Ubezpieczający/Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użyczenia, używania, leasingu lub innej umowy cywilnoprawnej, chyba, że zakres ubezpieczenia rozszerzono na mocy Klauzuli dodatkowej 3/OC wymienionej w Załączniku nr 2 do niniejszych owu,
- 4) w ruchomościach, z których Ubezpieczający/Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użyczenia, używania, leasingu lub innej umowy cywilnoprawnej, chyba że zakres ubezpieczenia rozszerzono na mocy Klauzuli dodatkowej 4/OC wymienionej w Załączniku nr 2 do niniejszych owu,
- 5) będące skutkiem wypadków przy pracy pracowników Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, chyba że zakres ubezpieczenia rozszerzono na mocy Klauzuli dodatkowej 5/OC wymienionej w Załączniku nr 2 do niniejszych owu,
- 6) wyrządzone w środkach transportu i kontenerach należących do osób trzecich podczas prac ładunkowych,
- 7) powstałe w mieniu przyjętym w celu wykonania usługi, obróbki, naprawy i innych czynności w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego,
- 8) wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, chyba że zakres ubezpieczenia rozszerzono na mocy Klauzuli dodatkowej 6/OC wymienionej w Załączniku nr 2 do niniejszych owu,
- 9) będące następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego zobowiązania – odpowiedzialność cywilna kontraktowa, chyba że zakres ubezpieczenia rozszerzono na mocy Klauzuli dodatkowej 7/OC wymienionej w Załączniku nr 2 do niniejszych owu,
- 10) wyrządzone przez produkt niebezpieczny.

2. Za opłatą dodatkowej składki oraz na odrębnie ustalonych warunkach, ryzyka dodatkowe wymienione w ust. 1, mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową poprzez włączenie do umowy ubezpieczenia wskazanych przez Ubezpieczającego ryzyk dodatkowych w formie Klauzul zawartych w Załączniku nr 2, które stanowią integralną część niniejszych owu.

SUMA GWARANCYJNA I WARUNKI JEJ ZMIANY

§39

1. Maksymalna suma gwarancyjna dla zakresu ubezpieczenia określonego w §34 ust. 1 owu (odpowiedzialność cywilna deliktowa) wynosi 1 000 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Dla szkód wyrządzonych wskutek rażącego niedbalstwa, do umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wprowadza się podlimit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia w wysokości 10 000 PLN.
3. Dla ryzyk dodatkowych (Klauzule zawarte w Załączniku nr 2 do niniejszych owu), z zastrzeżeniem postanowień ust. 4, ustanawia się maksymalny podlimit sumy gwarancyjnej na wszystkie zdarzenia w wysokości:
  - 1) **do 500 000 PLN** – za szkody z tytułu zalań i przepięć na jeden i wszystkie lokale mieszkalne lub użytkowe (Klauzula dodatkowa 1/OC),
  - 2) **do 5 000 PLN** – za szkody z tytułu zalań i przepięć na każdy lokal mieszkalny lub użytkowy (Klauzula dodatkowa 2/OC),
  - 3) **do 1 000 000 PLN** – szkody w nieruchomościach, z których Ubezpieczający/Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użyczenia, używania, leasingu lub innej umowy cywilnoprawnej (Klauzula dodatkowa 3/OC),
  - 4) **do 100 000 PLN** – szkody w ruchomościach, z których Ubezpieczający/Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użyczenia, używania, leasingu lub innej umowy cywilnoprawnej (Klauzula dodatkowa 4/OC),
  - 5) **do 300 000 PLN** – szkody będące skutkiem wypadków przy pracy pracowników Ubezpieczającego/Ubezpieczonego (Klauzula dodatkowa 5/OC),
  - 6) **do 500 000 PLN** – szkody wyrządzone przez podwykonawców Ubezpieczającego/Ubezpieczonego (Klauzula dodatkowa 6/OC),
  - 7) **do 500 000 PLN** – szkody będące następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego zobowiązania – odpowiedzialność cywilna kontraktowa (Klauzula dodatkowa 7/OC).
4. Wypłata odszkodowania za szkodę z zakresu ryzyka dodatkowego powoduje pomniejszenie podlimitu sumy gwarancyjnej na ww. ryzyko dodatkowe i sumy gwarancyjnej, za wyjątkiem Klauzuli dodatkowej 02/OC, dla której ustala się odrębną sumę gwarancyjną stanowiącą odrębny limit odpowiedzialności.
5. Ubezpieczyciel zobowiązany jest do zapłacenia należnego od Ubezpieczającego/Ubezpieczonego odszkodowania w granicach jego odpowiedzialności cywilnej, nie więcej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej, podlimitu na jedno zdarzenie lub podlimitu na ryzyko dodatkowe.
6. Poza wypłatą należnego od Ubezpieczającego/Ubezpieczonego odszkodowania, Ubezpieczyciel pokrywa:
  - 1) uzasadnione i niezbędne koszty działań mających na celu zmniejszenie szkody lub zapobieżenie jej zwiększeniu,

- 2) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za zgodą Ubezpieczyciela w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody,
- 3) uzasadnione koszty procesu z udziałem Ubezpieczającego/Ubezpieczonego jako strony pozwanej, w procesie o naprawienie szkody objętej umową ubezpieczeniową, prowadzonego po uprzednim uzyskaniu zgody ze strony Ubezpieczyciela.
7. Koszty, o których mowa w ust. 6 pkt 1) łącznie z wypłatą odszkodowania nie mogą przekroczyć ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej.
8. Koszty, o których mowa w ust. 6 pkt 2) i 3) nie są zaliczane w poczet sumy gwarancyjnej, z tym że ich łączna wysokość nie może przekroczyć 10% sumy gwarancyjnej za skutki wszystkich zdarzeń.

ZGŁOSZENIE SZKODY. USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§40

1. Ubezpieczyciel ustala wysokość należnego odszkodowania według zasad odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, z uwzględnieniem postanowień niniejszych owu oraz postanowień dodatkowych lub odmiennych, o ile strony wprowadziły je do umowy ubezpieczenia.
2. W przypadku powstania szkody rzeczowej objętej odpowiedzialnością Ubezpieczyciela, należne odszkodowanie zostaje pomniejszone o franszyzę redukcyjną.
3. O ile strony nie umówiły się inaczej, franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 500 PLN.
4. Franszyzy redukcyjne określone w Klauzulach, o których mowa w §36 nie podlegają zniesieniu lub wykupieniu, o ile postanowienia tych Klauzul nie mówią inaczej.

§41

1. Jeżeli za powstanie szkody odpowiedzialne są osoby trzecie, obowiązkiem Ubezpieczającego/Ubezpieczonego jest zebrać i podać Ubezpieczycielowi wszelkie znane informacje dotyczące tych osób w celu ułatwienia Ubezpieczycielowi dochodzenia roszczeń regresowych.
2. Jeżeli zdarzenie, w wyniku którego powstała szkoda, jest objęte ochroną gwarancyjną również na podstawie umowy zawartej z innym niż Ubezpieczyciel zakładem ubezpieczeń, Ubezpieczający zobowiązany jest do natychmiastowego pisemnego poinformowania tego zakładu ubezpieczeń o powstaniu szkody i uzyskania potwierdzenia odebrania tej wiadomości oraz do zawiadomienia Ubezpieczyciela o przekazaniu takiej informacji (dostarczenie kopii pisma).
3. Ubezpieczający/Ubezpieczony nie może bez pisemnej zgody Ubezpieczyciela przyjąć na siebie odpowiedzialności za szkodę, udzielić obietnicy zapłacenia odszkodowania lub zaspokoić roszczenia osób trzecich.
4. Ubezpieczający Ubezpieczony zobowiązany jest udzielić Ubezpieczycielowi pełnomocnictw niezbędnych do prowadzenia spraw odszkodowawczych, w tym pełnomocnictwa procesowego wybranemu adwokatowi lub radcy prawnemu, jeżeli poszkodowany wystąpił przeciw Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu na drogę sądową.
5. W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, któregośkolwiek z obowiązków wymienionych w ust. 3 i 4 niniejszego paragrafu, Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, jeżeli niewykonanie lub nienależyte wykonanie któregoś z tych obowiązków miało wpływ na rozmiar szkody, ustalenie przez Ubezpieczyciela przyczyny, okoliczności lub rozmiaru szkody.

SKARGI I REKLAMACJE

§42

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, uposażonemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do składania skarg i zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez Ubezpieczyciela zwanych dalej łącznie reklamacjami.
2. Reklamację można złożyć w każdej jednostce organizacyjnej Ubezpieczyciela obsługującej klientów. Reklamacja może być złożona:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście lub za pośrednictwem operatora pocztowego lub kuriera;
  - 2) ustnie – telefonicznie poprzez InterRisk Kontakt (nr tel.: 22 575 25 25) lub osobiście do protokołu w jednostce InterRisk obsługującej klientów.
3. W celu sprawnego przeprowadzenia procesu rozpatrywania reklamacji, reklamacje dotyczące likwidacji szkód powinno składać się w formie pisemnej za pośrednictwem operatora pocztowego lub kuriera na adres do korespondencji wskazany w decyzji o wypłacie lub odmowie wypłaty odszkodowania lub świadczenia lub innym dokumencie, którego dotyczy reklamacja.
4. Ubezpieczyciel udziela odpowiedzi na reklamację w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji, termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi może zostać wydłużony do maksymalnie 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. Ubezpieczyciel informując o przedłużeniu terminu odpowiedzi na reklamację wskazuje przyczynę

opóźnienia, okoliczności, które muszą zostać ustalone oraz określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji.

6. Ubezpieczyciel udziela odpowiedzi na reklamację w formie papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji. Odpowiedź na reklamację osoby fizycznej może zostać dostarczona pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek tej osoby.
7. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, uposażonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia będącemu osobą fizyczną przysługuje prawo skierowania wniosku do Rzecznika Finansowego o podjęcie czynności. Konsumentom przysługuje także prawo zwrócenia się o pomoc do miejskich i powiatowych rzeczników konsumenta.
8. Ubezpieczyciel podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§43

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia złożone przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Ubezpieczyciela w związku z umową ubezpieczenia (dotyczące zarówno wykonania jak i rozwiązania lub wystąpienia z umowy ubezpieczenia) powinny być złożone na piśmie pod rygorem nieważności, za wyjątkiem przypadku, gdy podmioty te wyrażą zgodę na przekazywanie zawiadomień i oświadczeń w formie elektronicznej.
2. Strona jest zobowiązana zawiadomić drugą Stronę o każdej zmianie adresu lub siedziby.
3. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
4. Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych owu jest prawo polskie.
5. Wszelkie spory wynikające z umowy ubezpieczenia lub powstające w związku z nią mogą być przedmiotem rozstrzygnięcia przez Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego. Powyższe postanowienie nie stanowi zapisu na sąd polubowny.
6. Zasady opodatkowania kwot otrzymanych z tytułu ubezpieczeń regulują ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawa o podatku od osób prawnych.
7. Ubezpieczyciel zobowiązany jest na podstawie ustawy o pozasądowym rozwiązaniu sporów konsumenckich do pozasądowego rozwiązywania sporów z konsumentami. Podmiotem uprawnionym do pozasądowego rozwiązywania sporów pomiędzy konsumentami a Ubezpieczycielem jest Rzecznik Finansowy (www.rf.gov.pl).

§44

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały zatwierdzone uchwałą nr 01/06/03/2018 Zarządu InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group z dnia 6 marca 2018 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 7 maja 2018 roku.

Członek Zarządu

Katarzyna Grześkowiak

Wiceprezes Zarządu

Józef Winiarski

Załączniki:

- Załącznik nr 1** – Minimalne wymogi zabezpieczenia mienia i gotówki przed kradzieżą z włamaniem lub rabunkiem
- Załącznik nr 2** – Klauzule dodatkowe do OC (rozszerzające zakres ubezpieczenia)
- Załącznik nr 3** – Klauzule dodatkowe
- Załącznik nr 4** – Klauzula Umowna ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od szkód materialnych oraz danych, programów i nośników danych
- Załącznik nr 5** – Klauzula Umowna ubezpieczenie kosztów stałych działalności
- Załącznik nr 6** – Klauzula Umowna ubezpieczenie szyb i innych przedmiotów szklanych od stłuczenia

MINIMALNE WYMAGI ZABEZPIECZENIA MIENIA I GOTÓWKI PRZED KRADZIEŻĄ Z WŁAMANIEM LUB RABUNKIEM

DEFINICJE

§1

Z zastrzeżeniem odpowiednich definicji wymienionych w §2 owu Spółdzielni i Wspólnot Mieszkaniowych przez użyte w treści niniejszego załącznika określenia, należy rozumieć:

- 1) **jednostka obliczeniowa (zwana dalej „j.o.”)** – kwota odpowiadająca 120-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za ostatni kwartał poprzedzający zawarcie umowy ubezpieczenia, według danych ogłoszonych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;
- 2) **konwojent** – pracownik ochrony zewnętrznej wyposażony w broń palną;
- 3) **ochrona wewnętrzna (stały dozór)** – służba, składająca się z pracowników Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, wykonująca zadania w zakresie ochrony osób i mienia;
- 4) **ochrona zewnętrzna (stały dozór zewnętrzny)** – podmiot, posiadający koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia;
- 5) **pomieszczenie do przechowywania gotówki** – przestrzeń wydzielona trwałymi ścianami o wzmocnionej konstrukcji, wyposażona w odpowiednie urządzenia techniczne, służąca do przechowywania gotówki, np. skarbiec, pokój skarbcowy, chroniona alarmem, którego sygnał jest odbierany w jednostce policji lub ochronie zewnętrznej;
- 6) **pracownik ochrony** – osoba, posiadająca licencję pracownika ochrony fizycznej lub licencję pracownika zabezpieczenia technicznego i wykonująca zadania w ramach ochrony wewnętrznej lub zewnętrznej;
- 7) **stały dozór zewnętrzny** – ochrona zewnętrzna, prowadzona na podstawie zawartej z Ubezpieczającym umowy w zakresie ochrony osób i mienia;
- 8) **system alarmowy klasy SA3** – system alarmowy, stanowiący zabezpieczenie urządzeń lub pomieszczeń do przechowywania gotówki, spełniający wymagania PN-93/E-08390 (PN-Polska Norma);
- 9) **system sygnalizacji napadu** – system, znajdujący się w ciągłej gotowości do sygnalizowania zagrożenia poprzez tzw. „cichy alarm”, posiadający świadectwo certyfikacyjne Instytutu Mechaniki Precyzyjnej, uruchamiany za pomocą zainstalowanych urządzeń wraz z transmisją sygnału alarmowego do policji lub ochrony zewnętrznej;
- 10) **urządzenie do przechowywania gotówki** – atestowane urządzenie przeznaczone do przechowywania gotówki, np. szafy stalowe, szafy pancerne, chronione alarmem, którego sygnał jest odbierany w jednostce policji lub ochronie zewnętrznej.

KONSTRUKCJA ŚCIAN, STROPÓW, SUFITÓW, PODŁÓG I DACHÓW

§2

1. Ściany, stropy, sufity, podłogi i dachy budynków i lokali, w których znajduje się ubezpieczone mienie, powinny być wykonane z materiałów odpornych na zniszczenie lub wyważenie za pomocą prostych, ogólnie dostępnych narzędzi i nie posiadać otworów, które umożliwiają dostęp do ubezpieczonego mienia bez włamania.
2. Jeżeli lokal, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, połączony jest z innym lokalem użytkowanym przez osobę trzecią drzwiami, oknem lub innym otworem, to otwory te powinny być:
  - 1) zabezpieczone w sposób określony w §3 i 4 niniejszego załącznika lub
  - 2) zamurowane na grubość jednej cegły, tak aby ściana ta stanowiła jedną całość i przeszkodę, której sforsowanie nie będzie możliwe bez użycia narzędzi, czego dowodem będą ślady ich użycia.
3. Pomieszczenia wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub z innych konstrukcji ażurowych, a także z brezentu lub z powłok z tworzyw sztucznych (np. budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty) nie są uważane za pomieszczenia należące do zabezpieczenia.

ZABEZPIECZENIE OKIEN I INNYCH ZEWNĘTRZNYCH OTWORÓW

§3

1. Wszystkie okna i inne zewnętrzne otwory w budynku i lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, powinny być w należytym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte.
2. Okna i inne otwory zewnętrzne w lokalach znajdujących się w piwnicach, suterenach i na parterach, a także w lokalach znajdujących się na wyższych kondygnacjach, do których jest dostęp z położonych pod nimi lub obok nich przybudówek, balkonów, tarasów, dachów i drabinek pożarowych muszą spełniać wymogi określone w ust. 3 i 4 niniejszego paragrafu.
3. Okna i inne otwory zewnętrzne w budynkach i lokalach, w których znajduje się ubezpieczone mienie, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu, powinny być na

całej powierzchni zabezpieczone kratami, antywłamaniowymi roletami lub żaluzjami, szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbitcie (co najmniej klasy P3) lub okiennicami stalowymi w taki sposób, aby przedostanie się do wnętrza budynku i lokalu nie było możliwe bez użycia siły i narzędzi.

4. Antywłamaniowe rolety lub żaluzje, szyby o zwiększonej odporności na przebicie i rozbitcie, okiennice stalowe muszą posiadać świadectwo certyfikacyjne Instytutu Mechaniki Precyzyjnej, potwierdzające wzmocnioną odporność na włamanie.
5. Kraty, antywłamaniowe rolety lub żaluzje oraz okiennice stalowe powinny być prawidłowo osadzone (trwale zainstalowane do elementów konstrukcyjnych budynku) i w przypadku, kiedy są one ruchome dodatkowo zamknięte na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową.
6. Postanowienia ust. 2 niniejszego paragrafu nie mają zastosowania do lokali, w których ustanowiono stały dozór dla danego lokalu lub zaopatrzonych w czynne i sprawne urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe mające za zadanie sygnalizowanie włamania.
7. W przypadku wymienionym w ust. 6 niniejszego paragrafu Ubezpieczyciel może nałożyć obowiązek oświetlenia lokalu w porze nocnej.

KONSTRUKCJA I ZABEZPIECZENIE DRZWI ZEWNĘTRZNYCH

§4

1. Wszystkie drzwi zewnętrzne w budynku i/lub lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, winny być zamykane na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe (wielozapadkowe) lub na dwie kłódki wielozastawkowe (wielozapadkowe) zawieszane na oddzielnych skoblach. Dopuszcza się zabezpieczenie pomieszczenia drzwiami wyposażonymi w jeden zamek o podwyższonej odporności na włamanie, który posiada stosowny atest wydany zgodnie z obowiązującymi normami, przez uprawnioną instytucję.
  2. Zabezpieczenie drzwi zewnętrznych, sposób osadzenia futryny i drzwi, okuć i zamków winny stanowić przeszkodę, której sforsowanie nie jest możliwe bez użycia siły oraz narzędzi, czego dowodami będą pozostawione ślady włamania i wyważenia.
  3. Drzwi oszklone, poza wymogami określonymi w ust. 1, 2 i 4 niniejszego paragrafu powinny być na powierzchni oszklonej zabezpieczone kratami, antywłamaniowymi roletami lub żaluzjami, szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbitcie, (co najmniej klasy P3) lub okiennicami stalowymi w taki sposób, aby przedostanie się do wnętrza lokalu nie było możliwe bez użycia siły i narzędzi.
- Antywłamaniowe rolety lub żaluzje, szyby o zwiększonej odporności na przebicie i rozbitcie, okiennice stalowe muszą posiadać świadectwo certyfikacyjne Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub Zakładu Rozwoju Technicznej Ochrony Mienia, potwierdzające wzmocnioną odporność na włamanie.
4. Drzwi oszklone nie mogą być zaopatrzone w zamki (zasuwki), które można otworzyć bez klucza, przez otwór wybity w szybie.
  5. Przy drzwiach dwuskrzydłowych jedno skrzydło powinno być unieruchomione za pomocą zasuwki u góry i u dołu od ich wewnętrznej strony lub wewnątrz drzwi.
  6. Postanowienia ust. 3 niniejszego paragrafu nie mają zastosowania do lokali, w których ustanowiono stały dozór dla danego lokalu albo w lokalach zaopatrzonych w czynne i sprawne urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe mające za zadanie sygnalizowanie włamania lub napadu.
  7. W przypadku wymienionym w ust. 4 niniejszego paragrafu Ubezpieczyciel może nałożyć obowiązek oświetlenia lokalu w porze nocnej.

ZABEZPIECZENIE KLUCZY

§5

1. Klucze oryginalne i zapasowe do drzwi budynku i lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, do schowka do przechowywania gotówki oraz do pojazdów objętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszych owu powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym.
2. W razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych) Ubezpieczający/Ubezpieczony po powzięciu o tym wiadomości jest obowiązany niezwłocznie zmienić zamki, na swój koszt pod rygorem utraty prawa do odszkodowania.

ZABEZPIECZENIE POJAZDÓW MECHANICZNYCH STANOWIĄCYCH ŚRODKI OBROTOWE

§6

1. W przypadku zabezpieczenia pojazdów mechanicznych stanowiących środki obrotowe za należyte zabezpieczenie uważa się również pozostawienie ich na parkingu pod stałym dozorem, ogrodzonym stałym parkanem, siatką drucianą lub płotem, posiadającym bramę wjazdową i wyjazdową, zamkniętą na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową, oświetlonym w porze nocnej.
2. Pojazdy powinny być zabezpieczone w sposób uniemożliwiający dokonanie zaboru pojazdu bez włamania. Kluczyki nie mogą być pozostawione wewnątrz pojazdów, w tym w stacyjkach zapłonowych. Wszystkie posiadane systemy zabezpieczające powinny być sprawne i uruchomione, a wszystkie drzwi – zamknięte na zamki fabryczne.
3. Wjazd na parking powinien być zabezpieczony w sposób uniemożliwiający wyjazd pojazdem mechanicznym przez osobę nieuprawnioną.

KONSTRUKCJA ZAMKÓW, KLÓDEK I UCHWYTÓW

§7

- Zamki, klódki i uchwyty zastosowane do zamknięcia ubezpieczonego mienia powinny odpowiadać następującym wymogom:
  - zamkiem wielozastawkowym jest zamek, do którego klucz ma w łopatce więcej niż jedno żłobienie prostopadłe do trzonu,
  - klódki służące zabezpieczeniu krat, drzwi, żaluzji, rolet lub okiennic powinny być klódkami wielozastawkowymi, spełniającymi wymogi opisane w pkt 1 niniejszego ustępu, a ich obudowa powinna być całkowicie zamknięta. W szczególności wymogi te spełniają klódki bezkabłąkowe. W odniesieniu do klódek kabłąkowych, a otwór w kabłąku musi być tak dopasowany do rozmiarów urządzenia zamykającego, aby nie było możliwości wsunięcia narzędzia między kabłąk a osłonę.
- Uchwyty do mocowania klódek powinny być wykonane z płaskownika przyciętego na stałe, w sposób uniemożliwiający jego oberwanie, ukręcenie lub obcięcie. Grubość płaskownika i otwór do wprowadzenia kabłąka lub bolca powinny odpowiadać parametrom klódki. W przypadku powstawania na kabłąku wolnego miejsca należy je wypełnić tulejką dystansową lub specjalną wkładką wypełniającą.
- Zamki szyfrowe – mechaniczne i elektroniczne nie mogą stanowić podstawowego zabezpieczenia drzwi wejściowych do lokalu lub budynku, w którym znajduje się ubezpieczone mienie.

§8

Jeżeli okiennice, kraty, sztaby, skoble oraz inne okucia zewnętrzne otworów drzwiowych i okiennych nie są wbudowane w ściany, muszą być przytwierdzone do ściany śrubami zaklinowanymi lub zamocowanymi w inny sposób od wewnątrz.

PRZECHOWYWANIE GOTÓWKI

§9

- Gotówka powinna znajdować się w należytym zabezpieczeniu (zgodnie z §1-8) lokalu, a ponadto powinna być przechowywana w urządzeniach lub pomieszczeniach służących do przechowywania gotówki, spełniających warunki techniczne określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne (Dz.U. z 1998 r. Nr 129 poz. 858 z późn. zm.). Maksymalne kwoty gotówki, jakie mogą być przechowane w danym rodzaju urządzenia lub pomieszczenia, określono w ust. 2 niniejszego paragrafu.
- Odpowiedzialność za szkody w gotówce powstałe wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku ograniczona jest w ramach sumy ubezpieczenia i limitów określonych w polisie do kwot podanych w poniższej tabeli:

Klasa odporności na włamanie	GRANICE ODPOWIEDZIALNOŚCI			
	Pomieszczenia i urządzenia chronione systemem alarmowym klasy niższej od SA3		Pomieszczenia i urządzenia chronione systemem alarmowym klasy co najmniej SA3	
	pomieszczenia	urządzenia	pomieszczenia	urządzenia
I	–	do 0,3 j.o.	–	do 0,5 j.o.
II	–	do 0,5 j.o.	–	do 1,5 j.o.
III	–	do 1 j.o.	–	do 3 j.o.
IV	–	do 4 j.o.	–	do 5 j.o.

- Urządzenia do przechowywania gotówki powinny być trwale przymocowane do podłoża lub ściany pomieszczenia, w którym się znajdują.
- Podstawę do określenia klasy urządzeń, pomieszczeń oraz systemów alarmowych zabezpieczających gotówkę stanowią świadectwa badań jakościowych lub kwalifikacyjnych, certyfikaty lub inne dokumenty bądź tabliczki znamionowe wydane przez upoważnioną jednostkę i potwierdzające ich zgodność z obowiązującymi normami.
- W przypadku braku możliwości określenia dla urządzenia do przechowywania gotówki klasy odporności na włamanie, z wyłączeniem kaset stalowych i kas fiskalnych, granica odpowiedzialności Ubezpieczyciela odpowiada kwocie 0,3 j.o.
- Granica odpowiedzialności za gotówkę przechowywaną w kasetach stalowych i kasach fiskalnych wynosi 3 000 PLN.
- Gotówka może znajdować się poza urządzeniami i pomieszczeniami wymienionymi w tabeli w ust. 2 niniejszego paragrafu oraz w ust. 6 niniejszego paragrafu tylko w przypadku wykonywanych przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego czynności liczenia lub transportu wewnątrz lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie. Granica odpowiedzialności w takim przypadku wynosi 1 j.o. Ubezpieczający/Ubezpieczony musi zapewnić środki ostrożności zgodne z odpowiednimi zapisami §10, które stosują się w tym przypadku zarówno transportu wewnątrz lokalu jak i do czynności liczenia.
- Po uprzedniej indywidualnej ocenie ryzyka Ubezpieczyciel może wyrazić zgodę na przyjęcie do ubezpieczenia gotówki:

- niechronionej systemem alarmowym, jednakże z granicą odpowiedzialności odpowiadającą kwocie nie większej niż 0,3 j.o.,
- przechowywanej w urządzeniach nieprzymocowanych do podłoża lub ściany pomieszczenia, jednocześnie wyznaczając granicę odpowiedzialności.

TRANSPORT GOTÓWKI

§10

- Odpowiedzialność za szkody w gotówce powstałe w wyniku rabunku podczas transportu (przenoszenia lub przewożenia) ograniczona jest w ramach sumy ubezpieczenia lub limitów określonych w polisie – najwyżej do:
  - 0,1 j.o. – jeżeli transport chroniony jest wyłącznie przez osobę transportującą,
  - 0,3 j.o. – jeżeli transport chroniony jest przez jedną nie uzbrojoną osobę, niezależnie od osoby transportującej,
  - 1 j.o. – jeżeli transport chroniony jest przez co najmniej jednego pracownika ochrony, niezależnie od osoby transportującej, który może być nieuzbrojony.
- Transport gotówki w kwocie do 1 j.o. może być wykonywany pieszo jednakże z użyciem odpowiednich zabezpieczeń technicznych i chroniony przez pracowników ochrony w ilości osób dostosowanej do wartości chronionego mienia i tylko wtedy, gdy użycie samochodu nie jest uzasadnione ze względu na małą odległość dzielącą jednostkę, w której gotówka jest pobierana od jednostki, do której jest transportowana.

Przez zabezpieczenia techniczne rozumie się np. pojemniki wyposażone w mechaniczne, elektroniczne lub elektryczne urządzenia przeciwrabunkowe, takie jak: pojemnik przymocowany do ręki lub pojemnik z paralizatorem elektrycznym i sygnalizatorem akustycznym lub pojemnik z automatycznym uruchamianiem systemu znakowania (np. barwienia) gotówki.

Transporty piesze należy wykonywać drogą najkrótszą z wyłączeniem środków komunikacji zbiorowej oraz tras prowadzących przez miejsca odosobnione i uznawane za niebezpieczne, np. parki, skwery, podwórka itp.

- Wszelkiego rodzaju informacje związane z transportem powinny mieć charakter poufny.
- Czas transportu i w miarę możliwości trasy przejazdu powinny być stale zmieniane.
- Kierowca samochodu nie może jednocześnie pełnić funkcji konwojenta.
- Konwojent nie może przenosić gotówki.

Załącznik nr 2 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia SPÓŁDZIELNI I WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH

KLAUZULE DODATKOWE DO OC (ROZSZERZAJĄCE ZAKRES UBEZPIECZENIA OC)

01/OC KLAUZULA ZALAŃ I PRZEPIĘĆ OPCJA I

- Zachowując postanowienia owu, niezmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki, Ubezpieczyciel w granicach sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej, rozszerza swoją odpowiedzialność za szkody rzeczowe powstałe wskutek zalań i przepięć, za które odpowiedzialność ponosi Ubezpieczający/Ubezpieczony.
- Z uwzględnieniem wyłączeń określonych w owu, Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - jeśli w ciągu 24 godzin od powzięcia informacji przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego o szkodzie, w tym samym miejscu powstaną dalsze szkody spowodowane tą samą przyczyną,
  - jeśli Ubezpieczający/Ubezpieczony w czasie 24 godzin od powzięcia wiadomości o możliwości wystąpienia szkód nie usunął przyczyn istniejącego zagrożenia.

02/OC KLAUZULA ZALAŃ I PRZEPIĘĆ OPCJA II

- Zachowując postanowienia owu, niezmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność za szkody rzeczowe powstałe wskutek zalań i przepięć, za które odpowiedzialność ponosi Ubezpieczający/Ubezpieczony.
- W przypadku zastosowania niniejszej Klauzuli, Ubezpieczający w porozumieniu z Ubezpieczycielem ustala jednakową sumę gwarancyjną na każdy ubezpieczony lokal użytkowy i jednakową sumę gwarancyjną na każdy ubezpieczony lokal mieszkalny, które są odrębnymi sumami gwarancyjnymi dla szkód objętych niniejszą klauzulą i nie stanowią podlimitu sumy gwarancyjnej określonej dla odpowiedzialności cywilnej deliktowej, o której mowa w §38 ust. 1 owu.
- Sumy gwarancyjne, o których mowa w ust. 4 niniejszej klauzuli, ulegają pomniejszeniu o wysokość odszkodowań wypłaconych z tytułu szkód w danym lokalu w okresie ubezpieczenia (zasada konsumpcji sumy gwarancyjnej).
- W przypadku wypłaty odszkodowań w łącznej wysokości odpowiadającej sumie gwarancyjnej ustalonej dla danego lokalu, odpowiedzialność Ubezpieczyciela w stosunku do tego lokalu wygasa.

5. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki, suma gwarancyjna może zostać uzupełniona do pierwotnej wysokości.
6. Składkę ubezpieczeniową z tytułu uzupełnienia sumy gwarancyjnej do pierwotnej wysokości oblicza się zgodnie z taryfą składek obowiązującą w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia jako 1/12 składki rocznej za każdy miesiąc udzielanej przez Ubezpieczyciela ochrony ubezpieczeniowej do końca okresu ubezpieczenia określonego w polisie, przy czym miesiąc rozpoczęty liczy się za pełny.
7. Z uwzględnieniem wyłączeń określonych w owu, Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) jeśli w ciągu 24 godzin od powzięcia informacji przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego o szkodzie, w tym samym miejscu powstaną dalsze szkody spowodowane tą samą przyczyną,
  - 2) jeśli Ubezpieczający/Ubezpieczony w czasie 24 godzin od powzięcia wiadomości o możliwości wystąpienia szkód nie usunął przyczyn istniejącego zagrożenia.

03/OC UBEZPIECZENIE OC NAJEMCY NIERUCHOMOŚCI

1. Zachowując postanowienia owu, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia, skutkujące powstaniem szkody rzeczowej w nieruchomości/ach, stanowiącej/yh własność poszkodowanego, użytkowanej/yh przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, polegającej na zniszczeniu lub uszkodzeniu nieruchomości i jej części składowych.
2. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela ograniczona jest do nieruchomości, z których Ubezpieczający/Ubezpieczony korzysta na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użytkowania, leasingu lub innej umowy cywilnoprawnej, wykorzystywanych w prowadzeniu działalności gospodarczej zgłoszonej do ubezpieczenia.
3. Zachowując wyłączenia zawarte w owu, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody:
  - 1) w gruntach oraz w mieniu stanowiącym przynależności budynku/budowli,
  - 2) wynikające z normalnego zużycia w czasie trwania umowy,
  - 3) powstałe w związku z podnajęciem przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego nieruchomości w całości lub części,
  - 4) powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego bieżących napraw, przeglądów lub konserwacji, do których był zobowiązany w myśl obowiązujących przepisów lub podpisanej umowy,
  - 5) wynikające ze zmian w użytkowanych nieruchomościach, poczynionych wbrew ich przeznaczeniu lub postanowieniom umownym,
  - 6) powstałe w nieruchomościach wykorzystywanych przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego w innym celu lub inny sposób niż to określono w umowie,
  - 7) w budynkach i pomieszczeniach wykorzystywanych przez pracowników Ubezpieczającego/Ubezpieczonego jako mieszkania służbowe,
  - 8) w instalacjach, urządzeniach, maszynach, kotłach, urządzeniach do ogrzewania pomieszczeń oraz wody,
  - 9) w wyrobach ze szkła, terakoty, ceramiki lub tworzyw sztucznych, chyba że stanowią część składową nieruchomości,
  - 10) powstałe w związku z prowadzeniem robót budowlanych,
  - 11) powstałe w związku z niezapłaceniem czynszu.
4. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 500 PLN, chyba że Ubezpieczający za opłatą dodatkowej składki wykupił franszyzę redukcyjną.
5. Wykupienie franszyzy redukcyjnej skutkuje zastosowaniem zwwyżki składki.

04/OC UBEZPIECZENIE OC NAJEMCY RUCHOMOŚCI

1. Zachowując postanowienia owu, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia, skutkujące powstaniem szkody rzeczowej w ruchomości/ach, stanowiącej/yh własność poszkodowanego, użytkowanych przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, polegającej na zniszczeniu lub uszkodzeniu rzeczy ruchomych.
2. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela ograniczona jest do rzeczy ruchomych, z których Ubezpieczający/Ubezpieczony korzysta na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użytkowania, leasingu lub innej umowy cywilnoprawnej.
3. Zachowując wyłączenia zawarte w owu, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody:
  - 1) powstałe wskutek jakiegokolwiek utraty rzeczy ruchomej, nie będącej wynikiem jej uszkodzenia lub zniszczenia,
  - 2) spowodowane normalnym zużyciem rzeczy,
  - 3) powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego bieżących napraw, przeglądów lub konserwacji, w szczególności: instalacji i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania lub klimatyzacyjnych, do których był zobowiązany w myśl obowiązujących

przepisów lub podpisanej umowy,

- 4) powstałe w ruchomościach wykorzystywanych przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego w innym celu lub inny sposób niż to określono w umowie,
  - 5) w związku z podnajęciem przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego rzeczy w całości lub części,
  - 6) w pojazdach mechanicznych, ich wyposażeniu oraz w rzeczach w nim pozostawionych,
  - 7) w wyrobach ze szkła i ceramiki.
4. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 500 PLN, chyba że Ubezpieczający za opłatą dodatkowej składki wykupił franszyzę redukcyjną.
  5. Wykupienie franszyzy redukcyjnej skutkuje zastosowaniem zwwyżki składki.

05/OC UBEZPIECZENIE OC PRACODAWCY ZA WYPADKI PRZY PRACY (OC PRACODAWCY)

1. Zachowując postanowienia owu, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia skutkujące powstaniem szkody osobowej, poniesionej przez pracownika Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, będącej następstwem wypadku przy pracy w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
2. W przypadku szkód osobowych, Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie pomniejszone o wysokość świadczenia wypłaconego pracownikowi na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
3. Zachowując wyłączenia zawarte w owu, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody:
  - 1) powstałe wskutek chorób zawodowych, udarów oraz zawałów,
  - 2) powstałe wskutek kontaktu pracownika z azbestem, materiałami promieniotwórczymi, metalami ciężkimi i substancjami ropopochodnymi.

06/OC UBEZPIECZENIE OC PODWYKONAWCÓW

1. Zachowując postanowienia owu, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia, skutkujące powstaniem szkody osobowej lub rzeczowej wyrządzonej poszkodowanemu przez podwykonawców Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, pod warunkiem, że powierzenie wykonania pracy, usługi lub innych czynności zostało dokonane przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego w zakresie działalności gospodarczej zgłoszonej do ubezpieczenia i na podstawie prawa cywilnego ponosi on odpowiedzialność za skutki ich działań.
2. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za szkody wyrządzone poszkodowanemu czynnem niedozwolonym przez podwykonawców Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, przy wykonywaniu prac, usług lub innych czynności na rzecz Ubezpieczającego/Ubezpieczonego.
3. Zachowując wyłączenia zawarte w owu, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody stanowiące podstawę roszczeń Ubezpieczającego/Ubezpieczonego wobec podwykonawców oraz podwykonawców wobec Ubezpieczającego/Ubezpieczonego.
4. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie rzeczowej wynosi 5 % wartości szkody nie mniej niż 500 PLN, chyba że Ubezpieczający za opłatą dodatkowej składki wykupił franszyzę redukcyjną.
5. Wykupienie franszyzy redukcyjnej skutkuje zastosowaniem zwwyżki składki.

07/OC UBEZPIECZENIE OC KONTRAKTOWEJ

1. Zachowując postanowienia owu, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego/Ubezpieczonego za zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia, skutkujące powstaniem szkody w związku z niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem zobowiązania wynikającego z umowy zawartej w ramach prowadzonej przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego działalności (OC kontraktowa), określonej w umowie ubezpieczenia.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są umowy (kontrakty) rozpoczęte w okresie ubezpieczenia.
3. Ubezpieczyciel odpowiada jedynie za rzeczywiste straty poniesione przez poszkodowanego, nie ponosi natomiast odpowiedzialności za utracone korzyści jakie poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządono.
4. Zachowując wyłączenia zawarte w owu, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody:
  - 1) z tytułu zawartych umów w zakresie przechowania,
  - 2) powstałe z tytułu roszczeń o wykonanie zastępcze,
  - 3) wyniki z naruszenia lub nieprzestrzegania prawa zagranicznego,

- 4) dochodzone przed sądami zagranicznymi.
5. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 5 % wartości szkody nie mniej niż 1 000 PLN.

*Załącznik nr 3 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia
SPÓŁDZIELNI I WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH*

KLAUZULE DODATKOWE

Nazwa klauzuli:

Klauzula reprezentantów
Klauzula przepięć
Klauzula terroryzmu
Klauzula automatycznego pokrycia
Klauzula płatności
Klauzula nowych lokalizacji
Klauzula nowych lokalizacji w ubezpieczeniu OC
Klauzula Leeway
Klauzula wandalizmu

KLAUZULA REPREZENTANTÓW

Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, przy czym za Ubezpieczającego/Ubezpieczonego uważa się członków zarządu spółki, prokurentów, dyrektorów, właścicieli/wspólników oraz inne osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami, statutem lub na mocy prawa własności uprawnione są do zarządzania podmiotem gospodarczym.

KLAUZULA PRZEPIĘĆ

Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

- Ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie niniejszej umowy rozszerzona zostaje o szkody powstałe na skutek przepięcia lub wzbudzenia się niszczących sił elektromagnetycznych w obwodach elektrycznych odbiorników, niezależnie od tego czy w ich następstwie powstał pożar czy nie.
- Wyłączone jest ryzyko przepięcia i indukcji elektromagnetycznej w sieciach energetycznych, elektrycznych i przesyłania danych.
- Wysokość limitu odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia ustala Ubezpieczający poprzez wybranie jednego z poniższych limitów:
  - 50 000 PLN,
  - 100 000 PLN,
  - 200 000 PLN.
- Franszyza redukcyjna: 200 PLN.

KLAUZULA TERRORYZMU

Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

Ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie niniejszej umowy rozszerzona zostaje o szkody powstałe wskutek aktów terroryzmu (definicja terroryzmu została podana w OWU).

Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia: 100 000 PLN

Franszyza redukcyjna: 10 % w szkodzie jednak nie mniej niż 1 000 PLN.
Dodatkowa składka: określona jest w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA AUTOMATYCZNEGO POKRYCIA

Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

Wzrost majątku trwałego Klienta w okresie ubezpieczenia do 20 % jego łącznej wartości zgłoszonej do ubezpieczenia, nie wymaga natychmiastowego zgłoszenia Ubezpieczycielowi w celu doubezpieczenia. Zgłoszenie winno nastąpić w terminie trzech miesięcy od daty wzrostu majątku trwałego. Na koniec każdego kwartału okresu ubezpieczenia nastąpi rozliczenie składki w relacji do wzrostu wartości majątku trwałego będącego przedmiotem ubezpieczenia. Okres konieczny do przeprowadzenia stosownego rozliczenia wynosi 14 dni od zakończenia każdego kwartału okresu ubezpieczenia, a rozliczenie dotyczyć będzie wartości majątku trwałego (sumy ubezpieczenia) z ostatniego dnia kwartału okresu ubezpieczenia.

KLAUZULA PŁATNOŚCI

Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

Jeżeli zapłata należnej składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę zapłaty uważa się datę obciążenia rachunku bankowego Ubezpieczającego lub datę stempla pocztowego na przekazie pocztowym pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe.

KLAUZULA NOWYCH LOKALIZACJI

Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

Ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie niniejszej umowy rozszerzona zostaje na nowe lokalizacje Ubezpieczającego (miejsca prowadzenia działalności) na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, pod warunkiem spełnienia wymogów dotyczących zabezpieczeń określonych w odpowiednich owu i umowie ubezpieczenia oraz zgłoszenia do Ubezpieczyciela nowych lokalizacji w terminie 30 dni od ich uruchomienia.

KLAUZULA NOWYCH LOKALIZACJI W UBEZPIECZENIU OC

Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

Ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie niniejszej umowy rozszerzona zostaje na nowe lokalizacje Ubezpieczającego/Ubezpieczonego (miejsca prowadzenia działalności) na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, pod warunkiem, że zakres prowadzonej działalności w tych lokalizacjach jest zgodny z zakresem działalności ubezpieczonym na podstawie niniejszej umowy.

KLAUZULA LEEWAY

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

W przypadku szkody dotyczącej majątku trwałego, zasada proporcjonalnej redukcji odszkodowania stosowana będzie, jeżeli wartość ubezpieczeniowa poszczególnych składników majątku trwałego przekraczać będzie 120 % sumy ubezpieczenia ustalonej dla tych składników w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA WANDALIMZU

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że:

Ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie niniejszej umowy rozszerzona zostaje o szkody powstałe wskutek aktów wandalizmu na poniższych zasadach:

- Przedmiotem ubezpieczenia od ryzyka wandalizmu może być tylko i wyłącznie mienie objęte umową ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych w ramach niniejszych owu, tj.:
  - elewacja zewnętrzna budynków,
  - drzwi wejściowe do budynków na klatki schodowe oraz drzwi części wspólnej budynku (piwnice, pomieszczenia gospodarcze),
  - instalacje i kasy przywoławcze wind i domofonów,
  - dźwigi osobowe i osobowo-towarowe,
  - instalacje i urządzenia monitorujące,
  - urządzenia i instalacje sieci kablowych i zbiorczych anten,
  - obiekty małej i średniej architektury tj. place zabaw i boisk oraz budowle (tj. ogrodzenia, altanki śmietnikowe).
- Limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu rozszerzenia umowy ubezpieczenia o ryzyko wandalizmu:
  - jest ograniczony do kwoty:
    - 10 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, na każdy ubezpieczony budynek – w przypadku mienia związanego z ubezpieczonym budynkiem (ust. 1 pkt 1-6),
    - 5 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, na każdy ubezpieczony obiekt – w przypadku ubezpieczenia obiektów małej i średniej architektury oraz budowli (ust. 1 pkt 7),
  - nie obejmuje szkód:
    - z tytułu graffiti, poplamienia, zadrapania, odbarwienia, odprysków i innych drobnych uszkodzeń, które nie mają wpływu na funkcjonalność mienia,
    - eksploatacyjnych,
    - powstałych w szybach i innych przedmiotach szklanych.

3. W ramach niniejszej klauzuli mienie ubezpieczane jest w systemie na pierwsze ryzyko.
4. Udział własny Ubezpieczającego w szkodzie wynosi 10 % wartości szkody.

Załącznik nr 4 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia
SPÓŁDZIELNI I WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH

KLAUZULA UMOWNA

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD SZKÓD MATERIALNYCH ORAZ DANYCH, PROGRAMÓW I NOŚNIKÓW DANYCH

DEFINICJE

§1

Z zastrzeżeniem odpowiednich definicji wymienionych w §2 owu Spółdzielni i Wspólnot Mieszkaniowych przez użyte w treści niniejszej Klauzuli Umownej określenia, należy rozumieć:

- 1) **dane** – informacje zgromadzone na nośnikach przeznaczonych do odczytu maszynowego: dane główne i dane transakcyjne ze zbiorów danych i baz danych;
- 2) **jednostka centralna komputera** – część komputera odpowiedzialna za sterowanie wraz z układami wykonującymi operacje arytmetyczno-logiczne oraz pamięć komputera (rejestr, pamięć operacyjna) z wyłączeniem pamięci zewnętrznej (wymienne dyski twarde, dyskietki, taśmy magnetyczne i dyski optyczne, itp.);
- 3) **nośniki danych** – materiały umożliwiające gromadzenie informacji przeznaczone do odczytu maszynowego; nośniki takie objęte są ubezpieczeniem tylko wtedy, gdy przewidziana jest ich wymiana przez użytkownika (np. wymienne dyski twarde, taśmy magnetyczne i optyczne, dyskietki, cartridge);
- 4) **programy**:
  - a) programy wchodzące w skład systemu operacyjnego,
  - b) standardowe programy licencyjne pochodzące z produkcji seryjnej,
  - c) programy aplikacyjne pochodzące z produkcji jednostkowej;
- 5) **sprzęt przenośny** – sprzęt przenośny komputerowy, geodezyjny i medyczny;
- 6) **wartość odtworzeniowa (nowa)** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego lecz nie ulepszonego, tj.: wartość odpowiadająca kosztom nabycia fabrycznie nowego sprzętu tego samego rodzaju, jakości i wydajności lub o najbardziej zbliżonych parametrach technicznych (według cen stosowanych przez autoryzowanych dealerów firm elektronicznych), z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§2

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być sprzęt elektroniczny stanowiący własność Ubezpieczającego/Ubezpieczonego lub będący w posiadaniu Ubezpieczającego/Ubezpieczonego na podstawie tytułu prawnego, wykorzystywany do prowadzonej działalności gospodarczej.
2. Przedmiotem ubezpieczenia może być, wymieniony w umowie ubezpieczenia, sprzęt elektroniczny stacjonarny zainstalowany na stałe w miejscu ubezpieczenia po teście próbnym oraz sprzęt przenośny, pod warunkiem, że wiek sprzętu elektronicznego stacjonarnego i sprzętu przenośnego nie przekracza 7 lat.
3. Przedmiotem ubezpieczenia na warunkach określonych w niniejszych owu może być również wymieniony w ust. 2 sprzęt elektroniczny będący we wcześniejszej eksploatacji, lecz tymczasowo magazynowany lub wyłączony z użytkowania na czas nie dłuższy niż 30 dni.
4. Przedmiotem ubezpieczenia może być sprzęt elektroniczny znajdujący się w lokalu zabezpieczonym zgodnie z Załącznikiem nr 1 do niniejszych owu.
5. Sprzęt przenośny używany w lokalu z wyłączeniem lokalu określonego w §2 pkt 19 przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jest objęty ochroną w przypadku jego utraty wskutek kradzieży z włamaniem, pod warunkiem że:
  - 1) w ścianach, sufitach, podłogach i dachach oraz piwnicach lokali nie ma niezabezpieczonych otworów, przez które możliwy byłby dostęp do ubezpieczonego mienia bez włamania,
  - 2) wszystkie drzwi wejściowe do lokalu muszą być w należyłym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, żeby ich wylamanie lub wyważenie nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi, a otwarcie – bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy,
  - 3) jeżeli przepisy nie przewidują bardziej skutecznych zamknięć – drzwi muszą być zamknięte na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe. Drzwi oszklone muszą być zaopatrzone w zamki, których nie można otworzyć przez wybitą szybę bez użycia kluczy. Wszystkie okna i inne zewnętrzne oszklone otwory lokalu muszą być w należyłym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte,

- 4) kraty, żaluzje i okiennice muszą być tak skonstruowane oraz osadzone, żeby przedostanie się do wnętrza nie było możliwe bez uprzedniego uszkodzenia ich przy pomocy narzędzi. Jeżeli sztaby lub zawiasy nie są wmurowane w ścianę, muszą być przytwierdzone śrubami zaklinowanymi lub przymocowanymi w inny sposób od wewnątrz.

6. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia sprzętu określonego w ust. 2, ubezpieczeniem mogą być także objęte:

- 1) dane – pod warunkiem istnienia źródła tych danych innego, niż kopie zapasowe np. oryginalne dokumenty,
- 2) oprogramowanie seryjne,
- 3) oprogramowanie niestandardowe, indywidualne,
- 4) systemy operacyjne, o ile zostały zakupione niezależnie od sprzętu na podstawie odrębnego dowodu sprzedaży,
- 5) nośniki danych takie jak: dyski magnetyczne i optyczne, dyskietki, taśmy magnetyczne, cartridge, CD-romy itp. pod warunkiem, że została przewidziana możliwość ich wymiany przez użytkownika.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§3

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wszelkie szkody rzeczowe w ubezpieczonym sprzęcie elektronicznym stacjonarnym i sprzęcie przenośnym polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu ubezpieczonego mienia, powstałe w wyniku nagłego i nieprzewidzianego zdarzenia, które nie pozwala dalej pełnić przypisanych im funkcji, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
2. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia sprzętu określonego w §2 ust. 6, ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody w ubezpieczonych danych, programach i nośnikach danych powstałe w wyniku nagłego i nieprzewidzianego zdarzenia objętego ochroną w zakresie określonych w ust. 1, w sposób uniemożliwiający ich maszynowy odczyt albo zapisywanie nowych danych.
3. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód materialnych oraz danych, programów i nośników danych, może zostać rozszerzony o szkody powstałe wskutek powodzi.
4. Na wniosek Ubezpieczającego do umowy ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód materialnych oraz danych, programów i nośników danych mogą zostać włączone następujące klauzule dodatkowe, wymienione w Załączniku nr 3 do niniejszych owu:
  - 1) Klauzula reprezentantów,
  - 2) Klauzula automatycznego pokrycia,
  - 3) Klauzula terroryzmu,
  - 4) Klauzula płatności,
  - 5) Klauzula nowych lokalizacji.
5. W przypadku zajścia zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia, Ubezpieczyciel zwraca Ubezpieczającemu faktycznie poniesione i udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie w granicach sumy ubezpieczenia w wysokości nie przekraczającej 10% ustalonej wysokości szkody objętej zakresem ubezpieczenia.
6. W przypadku zajścia zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia określonym w §3 niniejszej Klauzuli Umownej, Ubezpieczyciel zwraca Ubezpieczającemu faktycznie poniesione i udokumentowane koszty naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń, łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, stropów, dachów, okien lub drzwi, o ile powstały one w związku z kradzieżą z włamaniem.
7. Koszty naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń określone w ust. 5 niniejszej Klauzuli Umownej pokrywane są w granicach sum ubezpieczenia w wysokości nie przekraczającej 10% łącznej sumy ubezpieczonego mienia, jednak nie więcej niż 10 000 PLN.

OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLNE

§4

1. Z uwzględnieniem wyłączeń określonych w §4 owu, Ubezpieczyciel ponadto nie odpowiada za szkody:
  - 1) polegające na kradzieży zwykłej utracie sprzętu w wyniku kradzieży lub rabunku, z wyjątkiem kradzieży z włamaniem i rabunku (rozboju) w rozumieniu definicji podanych w §2 pkt 15 i 32 owu,
  - 2) polegające na utracie sprzętu w wyniku kradzieży z włamaniem i rabunku (rozboju) w obiektach zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonymi w Załączniku nr 1 do niniejszych owu, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody,
  - 3) powstałe wskutek zagubienia lub utraty w niewyjaśnionych okolicznościach w efekcie pozostawienia sprzętu bez opieki,
  - 4) powstałe w okresie gwarancyjnym i pokrywane przez producenta lub sprzedawcę oraz takie, za które na podstawie obowiązujących przepisów odpowiedzialne są osoby trzecie, takie jak: dostawcy, wytwórcy, sprzedawcy, przewoźnicy, spedytorzy lub wykonawcy,

- 5) objęte lub podlegające objęciu umową o obsłudze serwisowej, w tym naprawczej, powstałe w czasie takich czynności,
  - 6) będące następstwem stałej eksploatacji lub naturalnego zużycia,
  - 7) będące wszelkiego rodzaju stratami pośrednimi, w tym finansowymi (np. kary, utrata zysku, dochodów, itp.),
  - 8) spowodowane defektami istniejącymi w chwili zawierania umowy ubezpieczenia, o których Ubezpieczający lub jego reprezentanci wiedzieli lub przy zachowaniu należytej staranności mogli się dowiedzieć – niezależnie od tego, czy Ubezpieczyciel został o nich powiadomiony,
  - 9) będące uszkodzeniami wewnętrznymi podzespołów elektronicznych będących częściami składowymi ubezpieczonego przedmiotu. Uszkodzeniami wewnętrznymi podzespołów elektronicznych są takie uszkodzenia elementu wymiennego lub ubezpieczonego przedmiotu jako całości, w przypadku których nie da się przedstawić żadnego dowodu na ich spowodowanie przez przyczynę zewnętrzną. Jednak szkoda rzeczowa pośrednia w ubezpieczonym przedmiocie wynika z takiego uszkodzenia wewnętrznego jest objęta ubezpieczeniem,
  - 10) będące uszkodzeniami estetycznymi, np. rysy na powierzchniach malowanych lub polerowanych, o ile szkody takie nie są skutkiem zdarzenia objętego ubezpieczeniem.
2. Ubezpieczyciel nie odpowiada za:
- 1) dodatkowe koszty poniesione na modyfikacje lub ulepszenia dokonane w ubezpieczonym przedmiocie przy okazji usuwania szkody objętej ubezpieczeniem na mocy niniejszych owu,
  - 2) dodatkowe koszty poniesione w toku przemieszczania lub prowizorycznych napraw ubezpieczonych przedmiotów,
  - 3) koszty, które byłyby ponoszone również wtedy, gdyby szkoda nie wystąpiła (związane, np. z konserwacją ubezpieczonego sprzętu),
  - 4) wszelkie koszty poniesione w celu usunięcia funkcjonalnych wad lub usterek, chyba że usterki takie powstały w wyniku zdarzenia objętego odpowiedzialnością Ubezpieczyciela,
  - 5) uszkodzenia, zmiany lub zniszczenia, ograniczenia funkcjonalności, dostępności lub działania jakiegokolwiek systemu komputerowego, sprzętu komputerowego, oprogramowania, danych, wszelkiego rodzaju nośników danych informatycznych, mikroprocesorów, układów scalonych lub innych urządzeń i komponentów stanowiących część sprzętu elektronicznego, jeśli zdarzenia te były wynikiem działania programu niszczącego (przesłanego lub przekazanego w dowolny sposób, umyślnie lub przypadkowo), w szczególności należącego do programów określanych mianem: wirusów, „robaków” komputerowych, „koni trojańskich”, „bomb logicznych” lub innych działających analogicznie.
3. Niezależnie od wyłączeń określonych w §4 owu i ust. 1 i 2 niniejszego paragrafu, w odniesieniu do ubezpieczenia danych, programów i nośników danych mają zastosowanie następujące wyłączenia:
- 1) Przedmioty wyłączone z zakresu ubezpieczenia:
    - a) nośniki danych, które nie mogą być wymieniane przez użytkownika (np. stacjonarne twarde dyski, pamięci półprzewodnikowe),
    - b) dane i programy przechowywane wyłącznie w pamięci głównej jednostki centralnej.
  - 2) Koszty wyłączone z zakresu ubezpieczenia:
    - a) koszty poniesione na zakup nowych licencji na użytkowanie nieuszkodzonych, w wyniku zdarzenia objętego ochroną, danych lub programów, jeżeli były chronione przed skopiowaniem za pomocą oprogramowania lub innych procedur ograniczenia dostępu (np. kody dostępu, blokady sprzętowe),
    - b) w przypadku danych – koszty ich gromadzenia lub tworzenia od podstaw,
    - c) koszty wynikłe z błędnego programowania, perforacji, etykietowania lub wkładania nośników danych, nieuważnego usunięcia informacji lub starcia danych z nośnika oraz utraty informacji wskutek działania pola magnetycznego.
- 3) systemów operacyjnych, o ile nie zostały zakupione łącznie ze sprzętem na podstawie dowodu zakupu bez wyodrębnienia wartości systemu operacyjnego,
  - 4) wymiennych nośników danych.
6. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać:
- 1) w przypadku danych – kosztom ponownego wprowadzenia danych z kopii zapasowych lub w przypadku braku takich kopii – kosztom ręcznego wprowadzenia z oryginalnych dokumentów, z wyłączeniem kosztów ponownego zdobywania lub tworzenia danych,
  - 2) w przypadku systemów operacyjnych oraz programów seryjnych, niestandardowych i indywidualnych – wartości ich odtworzenia,
  - 3) w przypadku nośników danych – wartości nowego zamiennika.
7. Suma ubezpieczenia danych, programów i nośników danych ustalana jest przez Ubezpieczającego w systemie pierwszego ryzyka, tzn. obejmuje maksymalną przewidywaną wartość straty w wyniku jednego zdarzenia. W ubezpieczeniu danych, programów i nośników danych przy wypłacie odszkodowania nie stosuje się zasady proporcji.
8. Suma ubezpieczenia pomniejszana jest o kwotę wypłaconego odszkodowania (zasada konsumpcji sumy ubezpieczenia).
9. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki, suma ubezpieczenia może zostać uzupełniona do pierwotnej wysokości lub podwyższona w okresie ubezpieczenia. Uzupełniona lub podwyższona suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela od dnia następnego po potwierdzeniu tego faktu przez Ubezpieczyciela i opłaceniu dodatkowej składki przez Ubezpieczającego.

USTALENIE WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA

§6

1. W przypadku wystąpienia szkód w sprzęcie elektronicznym stacjonarnym i sprzęcie przenośnym Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie za wydatki niezbędne do naprawienia lub zastąpienia uszkodzonych lub utraconych przedmiotów, zgodnie z następującymi zasadami:
  - 1) w przypadku naprawy (szkoda częściowa) - Ubezpieczyciel pokrywa niezbędne koszty poniesione na materiały i robociznę w celu naprawienia uszkodzonego przedmiotu, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu, o ile zostały zgłoszone do ubezpieczenia, do wysokości sumy ubezpieczenia,
  - 2) w przypadku wymiany (szkoda całkowita) – Ubezpieczyciel pokrywa koszty zakupu identycznego, fabrycznie nowego przedmiotu lub przedmiotu tego samego rodzaju, jakości i wydajności lub o najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu, o ile zostały zgłoszone do ubezpieczenia, do wysokości sumy ubezpieczenia,
  - 3) jeżeli ubezpieczony przedmiot nie będzie ani naprawiany (po stracie częściowej), ani wymieniany (po stracie całkowitej) lub jeżeli części zamienne produkowane seryjnie nie są już dostępne na rynku (przedmioty przestarzałe), to Ubezpieczyciel wypłaci odszkodowanie do wartości rynkowej zniszczonego przedmiotu w granicach sumy ubezpieczenia.
2. Do niezbędnych kosztów naprawy lub wymiany zalicza się również poniesione i udokumentowane koszty:
  - 1) pracy w godzinach nadliczbowych,
  - 2) pracy w godzinach nocnych,
  - 3) pracy w niedziele i święta,
  - 4) przesyłek ekspresowych,
  - 5) frachtu lotniczego,
  - 6) podróży inżynierów serwisowych i inżynierów konsultantów
 pod warunkiem, że ww. koszty zostały poniesione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie przekraczają 10% wartości szkody nie więcej niż 10 000 PLN, w granicach sumy ubezpieczenia.
3. Do odszkodowania dolicza się faktycznie poniesione i udokumentowane koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie w granicach sumy ubezpieczenia w wysokości nie przekraczającej 10% ustalonej wysokości szkody objętej zakresem ubezpieczenia.
4. W przypadku kradzieży z włamaniem sprzętu elektronicznego i/lub danych programów i nośników danych, Ubezpieczyciel zwraca Ubezpieczającemu faktycznie poniesione i udokumentowane koszty naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń, łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, stropów, dachów, okien lub drzwi, o ile powstały one w związku z kradzieżą z włamaniem, w granicach sum ubezpieczenia w wysokości nie przekraczającej 10% łącznej sumy ubezpieczenia, ubezpieczonego sprzętu elektronicznego i/lub danych, programów i nośników danych, jednak nie więcej niż 10 000 PLN.
5. W przypadku wystąpienia szkód w danych, programach lub nośnikach danych ubezpieczonych na podstawie niniejszych owu, Ubezpieczyciel pokryje koszty (w granicach sumy ubezpieczenia):
  - 1) automatycznego ponownego wprowadzenia danych lub programów z kopii zapasowych,

SYSTEM I SUMA UBEZPIECZENIA

§5

1. Sumę ubezpieczenia ustala się odrębnie dla poszczególnych przedmiotów, wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do polisy i będącym jej integralną częścią.
2. Wysokość sumy ubezpieczenia ustalana jest bez uwzględnienia podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że umówiono się inaczej.
3. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości odtworzeniowej (nowej).
4. Jeżeli wartość ubezpieczonego sprzętu ulegnie zmianie, np. ze względu na wzrost cen, to Ubezpieczający jest zobowiązany powiadomić Ubezpieczyciela o takiej zmianie, aby umożliwić odpowiednio skorygowanie sumy ubezpieczenia i uniknąć przypadku niedoubezpieczenia.
5. Dodatkowa suma ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego odrębnie dla następujących pozycji:
  - 1) danych indywidualnych,
  - 2) oprogramowania seryjnego, niestandardowego i indywidualnego,

- 2) automatycznego lub ręcznego ponownego wprowadzenia danych lub programów z oryginalnych programów lub z dokumentów dostępnych Ubezpieczającemu (łącznie z kompilacją i edycją),
  - 3) odtworzenia lub wprowadzenia systemów lub standardowych programów,
  - 4) zamiany nośników danych utraconych lub zniszczonych wskutek zdarzenia objętego zakresem ochrony zgodnie z niniejszymi owu.
6. Jeżeli dane nie zostaną odtworzone lub wymienione w ciągu 6 miesięcy od daty szkody, to Ubezpieczyciel pokryje tylko koszty wymiany samych nośników danych.
  7. Wysokość szkody ustala się na podstawie przedłożonych rachunków lub według kalkulacji własnej Ubezpieczającego, jeżeli przeprowadzał naprawę samodzielnie.

§7

1. Wysokość odszkodowania zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
2. W przypadku, gdy określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia, ustalona przez Ubezpieczającego dla danego przedmiotu ubezpieczenia, jest niższa niż wartość tego przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody (nieodbezpieczenie), wysokość ustalonego odszkodowania ulega zmniejszeniu w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu szkody (zasada proporcji), z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
3. Zasada proporcji, o której mowa w ust. 2 nie stosuje się dla mienia ubezpieczonego w systemie na pierwsze ryzyko.
4. W przypadku, gdy określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia, ustalona przez Ubezpieczającego dla danego przedmiotu ubezpieczenia, jest wyższa od jego wartości w dniu szkody (nadubezpieczenie), Ubezpieczyciel odpowiada tylko do faktycznej wartości przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody, a górną granicą odpowiedzialności Ubezpieczyciela jest wartość odtworzeniowa.
5. W granicach sumy ubezpieczenia koszty naprawy nie mogą przekroczyć wartości odpowiadającej cenie nabycia przedmiotu ubezpieczenia.
6. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania od ustalonej wysokości szkody odlicza się franszyzę redukcyjną w wysokości:
  - 1) 300 PLN – w odniesieniu do szkód w sprzęcie elektronicznym stacjonarnym, komputerach przenośnych, danych, programach i nośnikach danych, z zastrzeżeniem postanowień pkt 2,
  - 2) 20 % szkody, nie mniej niż 500 PLN – w odniesieniu do szkód w sprzęcie przenośnym powstałych wskutek jego upuszczenia oraz wskutek kradzieży z włamaniem i rabunku.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§8

W pozostałych, nie zmienionych lub nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli Umownej, postanowieniach mają odpowiednio zastosowanie zapisy Postanowień Generalnych i Końcowych owu.

Załącznik nr 5 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia
SPÓŁDZIELNI I WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH

KLAUZULA UMOWNA

UBEZPIECZENIE KOSZTÓW STAŁYCH DZIAŁALNOŚCI

DEFINICJE

§1

Z zastrzeżeniem odpowiednich definicji wymienionych w §2 owu Spółdzielni i Wspólnot Mieszkaniowych przez użyte w treści niniejszej Klauzuli Umownej określenia, należy rozumieć:

- 1) **koszty stałe działalności** – następujące koszty ponoszone przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego niezależnie od wielkości wytwarzanej produkcji lub świadczonych usług:
  - a) wynagrodzeń pracowników z tytułu umów o pracę,
  - b) dzierżawy, wynajmu budynków lub lokali,
  - c) zużytej energii elektrycznej, gazu ziemnego, wody i odprowadzenia nieczystości oraz centralnego ogrzewania,
  - d) abonamentu za telefony stacjonarne;
- 2) **franszyza redukcyjna** – liczba dni roboczych (czasowa franszyza redukcyjna). Wartość franszyzy redukcyjnej wylicza się poprzez pomnożenie średnich dziennych kosztów stałych w okresie odszkodowawczym przez określoną w umowie ubezpieczenia ilość dni roboczych;
- 3) **okres odszkodowawczy** – okres, który rozpoczyna się w dniu powstania szkody i trwa tak długo, jak długo szkoda ta wywiera wpływ na przerwę lub zakłócenie działalności gospodarczej Ubezpieczającego, nie dłużej jednak niż limit okresu odszkodowawczego, który został określony w umowie ubezpieczenia. Okres

odszkodowawczy jest niezależny od końca okresu ubezpieczenia, pod warunkiem że szkoda powstała w okresie ubezpieczenia.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§2

1. Przedmiotem ubezpieczenia na podstawie niniejszej Klauzuli Umownej mogą być zgłoszone do ubezpieczenia i wyszczególnione w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia koszty stałe działalności, które Ubezpieczający/Ubezpieczony poniósł w czasie przerwania lub zakłócenia działalności w wyniku szkody w mieniu powstałej bezpośrednio wskutek: pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu, upadku statku powietrznego.
2. Koszty określone w ust. 1 objęte są ubezpieczeniem, jeśli ponoszone są na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Ubezpieczyciel pokrywa koszty stałe działalności, o których mowa w ust. 1, pod warunkiem, że istnieje jej odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia od ognia innych zdarzeń losowych, zawartego na podstawie owu Spółdzielni i Wspólnot Mieszkaniowych, na skutek zdarzeń wymienionych w ust. 1 pkt 1) niniejszego paragrafu.
4. Na wniosek Ubezpieczającego do umowy ubezpieczenia kosztów stałych działalności, zgodnie z Załącznikiem nr 3 do niniejszych owu, może zostać włączona Klauzula płatności.

OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§3

1. Z uwzględnieniem wyłączeń określonych w §4 owu ochrona ubezpieczeniowa ponadto nie obejmuje:
  - 1) utraty zysku,
  - 2) kosztów wynagrodzeń specjalnych pracowników Ubezpieczającego/Ubezpieczonego (wszelkiego rodzaju premii i dodatków, wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych),
  - 3) kosztów wynagrodzeń z tytułu umów zlecenia i umów o dzieło,
  - 4) wydatków na surowce, materiały pomocnicze, produkcyjne lub otrzymane w celu sprzedaży,
  - 5) kar pieniężnych, grzywien, kosztów sądowych i odszkodowań, do których wypłaty Ubezpieczający/Ubezpieczony będzie zobowiązany w przypadku niewywiązania się z zobowiązań wskutek zaistniałej szkody.
2. Ubezpieczyciel nie ponosi również odpowiedzialności za szkody powstałe bezpośrednio lub pośrednio oraz zwiększone wskutek:
  - 1) nieuzasadnionej zwłoki Ubezpieczającego/Ubezpieczonego w podjęciu działalności gospodarczej,
  - 2) braku środków finansowych niezbędnych do odtworzenia lub zastąpienia zniszczonego mienia,
  - 3) innowacji lub ulepszeń wprowadzonych w trakcie odbudowy zniszczonego mienia,
  - 4) niemożności ściągnięcia należności w wyniku utraty dokumentów księgowych,
  - 5) decyzji właściwych władz lub organów, uniemożliwiającej lub opóźniającej odbudowę zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności gospodarczej przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego.

SYSTEM I SUMA UBEZPIECZENIA

§4

1. Umowa ubezpieczenia kosztów stałych działalności zawierana jest w systemie na pierwsze ryzyko.
2. W przypadku ubezpieczenia kosztów stałych działalności wysokość sumy ubezpieczenia ustalana jest przez Ubezpieczającego i na jego odpowiedzialność w wysokości maksymalnie 10% łącznej sumy ubezpieczenia mienia ubezpieczonego w zakresie ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych na mocy owu, lecz w wysokości nie większej niż 250 000 PLN.

USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§5

1. Ubezpieczyciel zwraca koszty stałe, ponoszone przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego przez czas trwania przerwy lub zakłóceń w działalności w okresie odszkodowawczym ustalonym przez Ubezpieczającego we wniosku jednak nie dłuższym niż 180 dni od dnia powstania szkody.
2. Wysokość odszkodowania ustala się w wysokości udokumentowanych kosztów stałych działalności faktycznie poniesionych przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego w okresie odszkodowawczym na podstawie przedstawionych rachunków.
3. Z ustalonej wysokości odszkodowania Ubezpieczyciel potrąca franszyzę redukcyjną określoną w złotych jako równowartość 5 dni kalendarzowych.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§6

W pozostałych, nie zmienionych lub nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli Umownej, postanowieniach mają odpowiednio zastosowanie zapisy Postanowień Generalnych i Końcowych owu.

*Załącznik nr 6 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia
SPÓŁDZIELNI I WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH*

KLAUZULA UMOWNA

UBEZPIECZENIE SZYB I INNYCH PRZEDMIOTÓW SZKLANYCH OD STŁUCZENIA

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§1

- Przedmiotem ubezpieczenia mogą być nieuszkodzone szyby i inne przedmioty szklane będące w posiadaniu Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, stanowiące wyposażenie lub urządzenie budynków, lokali bądź innych pomieszczeń użytkowych, zamontowane na stałe zgodnie z przeznaczeniem.
- Ubezpieczeniem mogą być objęte przedmioty takie jak:
  - szyby okienne i drzwiowe lokali użytkowanych wyłącznie przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, w związku z prowadzoną działalnością,
  - oszklenie ścienne i dachowe,
  - szyby okienne i drzwiowe części wspólnej budynków mieszkalnych znajdujących się w zasobach Ubezpieczającego/Ubezpieczonego (klatki schodowe, piwnice, suszarnie, inne pomieszczenia gospodarcze),
  - szylidy i transparenty, szklane wykładziny słupów, ścian, filarów,
  - rukry neonowe i tablice świetlne, witraże, z wyłączeniem wartości artystycznej,
  - szyby przeciwporanieniowe, kuloodporne i przeciwwłamaniowe.
- Na podstawie niniejszej klauzuli przedmioty wymienione w ust. 1 objęte są ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych wskutek ich stłuczenia (rozbicia).
- Ubezpieczeniem mogą być również objęte koszty ustawienia i dowieszenia dźwigu lub rusztowań umożliwiających zamontowanie bądź zainstalowanie ubezpieczonych przedmiotów w związku z ich stłuczeniem lub rozbiciem, pod warunkiem dokonania zapisu w umowie i określeniu odrębnej sumy ubezpieczenia.
- Na wniosek Ubezpieczającego do umowy ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów stałych od stłuczenia, zgodnie z Załącznikiem nr 3 do niniejszych owu, może zostać włączona Klauzula płatności.

§2

- Ubezpieczyciel odpowiada za szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu w wyniku potłuczenia, pęknięcia lub innego uszkodzenia, z zastrzeżeniem wyłączeń wymienionych w §4 owu oraz w §4 niniejszej Klauzuli umownej.
- W granicach sumy ubezpieczenia, Ubezpieczyciel odpowiada za udokumentowane:
  - koszty związane z zabezpieczeniem mienia przed powiększaniem się szkody,
  - koszty związane z ratowaniem mienia dotkniętego szkodą,
  - koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie.
- Koszty wymienione w ust. 2 pkt 3) Ubezpieczyciel wypłaca w granicach 10 % sumy ubezpieczenia grupy mienia dotkniętego szkodą.
- Koszty wymienione w ust. 2 Ubezpieczyciel ponosi tylko wówczas, gdy szkoda dotyczy mienia ubezpieczonego.

SYSTEM I SUMA UBEZPIECZENIA

§3

- Sumę ubezpieczenia ustala się w systemie pierwszego ryzyka, o którym mowa w §2 pkt 39 owu.
- Suma ubezpieczenia ustalona zgodnie z ust. 1 obejmuje wartość przedmiotu ubezpieczenia wraz z kosztami wykonania napisu oraz z kosztami zamontowania, zainstalowania, zdemontowania i transportu, z wyłączeniem kosztów, o których

mowa w §2 ust. 3.

3. Sumę ubezpieczenia ustala się odrębnie dla:

- oszkleń budynków lub lokalu, użytkowanych wyłącznie przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego,
  - szyb okiennych i drzwiowych części wspólnej budynków mieszkalnych znajdujących się w zasobach Ubezpieczającego/Ubezpieczonego,
  - rurek neonowych i tablic świetlnych,
  - witraży, szylidów i transparentów,
  - szyb przeciw poranieniowych, kuloodpornych i przeciwwłamaniowych,
  - ustawienia rusztowań i dźwигów oraz ich dowieszenia.
- Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności za wszystkie szkody powstałe w ubezpieczonej grupie mienia w okresie ubezpieczenia.
  - Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu o każde wypłacone odszkodowanie.
  - Na wniosek Ubezpieczającego, za zgodą Ubezpieczyciela, suma ubezpieczenia może być przywrócona do pierwotnej wysokości lub podwyższona, pod warunkiem opłacenia przez Ubezpieczającego odpowiednio uzupełniającej lub dodatkowej składki.

OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLNE

§4

Z uwzględnieniem wyłączeń określonych w §4 OWU ubezpieczeniem nie są objęte szkody:

- nie przekraczające równowartości franszyzy integralnej wynoszącej 100 PLN,
- w mieniu znajdującym się w lokalach nie użytkowanych przez okres dłuższy niż 30 dni,
- powstałe w oszkleniu lokali będących w posiadaniu lub użytkowaniu innych osób niż Ubezpieczający/Ubezpieczony,
- w osprzęcie urządzeń technicznych i instalacji,
- powstałe na skutek zadrapania, porysowania, pomalowania (grafitti), zmiany barwy oraz odprysnięcia kawałków powierzchni ubezpieczonych przedmiotów,
- powstałe na skutek złego stanu technicznego ramy lub nieprawidłowego zainstalowania przedmiotu ubezpieczenia,
- wynikłe z wad montażu przedmiotu ubezpieczenia,
- wynikłe ze złego działania urządzeń neonowych,
- powstałe podczas remontu, wymiany lub wymontowania oraz innych prac konserwacyjnych i naprawczych w miejscu ubezpieczenia.

USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§5

- Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie ceny nabycia lub kosztów naprawy zniszczonego przedmiotu ubezpieczenia tego samego rodzaju, gatunku, materiału i wymiarów, udokumentowanych stosownymi rachunkami, według cen obowiązujących w dniu wypłaty odszkodowania.
- Wysokość wypłaconego odszkodowania odpowiada wysokości szkody w ubezpieczonym mieniu z uwzględnieniem poniesionych przez Ubezpieczającego i udokumentowanych kosztów:
  - demontażu i montażu,
  - transportu,
  - wykonania napisów, ozdób i liter według wzorów istniejących w dniu powstania szkody,
  - ustawienia i rozbierania rusztowań, o ile zostały one dodatkowo ubezpieczone.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§6

W pozostałych, nie zmienionych lub nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli Umownej, postanowieniach mają odpowiednio zastosowanie zapisy Postanowień Generalnych i Końcowych owu.

Jeśli czynności dystrybucyjne w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia wykonuje pracownik InterRisk, pracownik otrzymuje z tego tytułu wynagrodzenie zasadnicze lub zasadnicze oraz zmienne uwzględnione w kwocie składki ubezpieczeniowej.

W przypadku gdy czynności dystrybucyjne w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia wykonuje agent ubezpieczeniowy, agent jest zobowiązany poinformować klienta o charakterze otrzymywanego wynagrodzenia, a w przypadku gdy honorarium jest płacone bezpośrednio przez klienta – o jego kwocie.